

ΑΤΕΙ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ
ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΜΟΝΑΔΩΝ ΤΟΠΙΚΗΣ
ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

**ΘΕΜΑ : Η ΑΣΤΥΝΟΜΕΥΣΗ ΤΩΝ ΠΟΛΕΩΝ ΑΠΟ
ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ , ΤΗΝ ΔΗΜΟΤΙΚΗ
ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΛΙΜΕΝΙΚΗ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ.**

ΣΠΟΥΔΑΣΤΗΣ:

ΤΣΑΠΑΡΗΣ ΠΑΡΑΣΧΟΣ

ΕΠΙΒΛΕΠΟΥΣΑ ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ:

ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΠΟΥΛΟΥ ΑΘΑΝΑΣΙΑ

ΚΑΛΑΜΑΤΑ

ΜΑΙΟΣ 2010

Ευχαριστώ την
οικογένεια μου , την
καθηγήτριά μου
για τη βοήθεια και
την υπομονή τους
& όσους με στήριξαν
με τον τρόπο τους
για την εκπόνηση
και την σύνταξη
της συγκεκριμένης εργασίας.

➤ ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ

- **Ο.Τ.Α** = Οργανισμός Τοπικής Αυτοδιοίκησης
- **Τ.Α** = Τοπική Αυτοδιοίκηση
- **Ν.** = Νόμος
- **Ν.Α** = Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση
- **ΔΚΚ** = Δημοτικός και Κοινοτικός Κώδικας
- **ΝΔΚΚ** = Νέος Δημοτικός και Κοινοτικός Κώδικας
- **ΦΕΚ** = Φύλλο Εφημερίδας της Κυβερνήσεως
- **Δ/γμα** = Διάταγμα
- **Ν.Σ.** = Νομαρχιακό Συμβούλιο
- **Ν.Ε.** = Νομαρχιακή Επιτροπή
- **Ν.Π.Δ.Δ** = Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου

- **Κ.Ε.Δ.Κ.Ε** = Κεντρική Ένωση Δήμων και Κοινοτήτων Ελλάδας
- **Ε.Κ.Τ** = Ευρωπαϊκό Κοινοτικό Ταμείο
- **Σ.Δ.Ι.Τ** = Σύμπραξη Δημοσίου με Ιδιωτικό Τομέα
- **Μ.Κ.Ο** = Μη Κερδοσκοπικοί Οργανισμοί
- **Α.Κ** = Αστικός Κώδικας
- **Δ.Ε** = Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης
- **Δ.Ε.Υ.Α** = Δημοτική Επιχείρηση Ύδρευσης Αποχέτευσης
- **Ε.Α.Α.Σ** = Ελληνική Αστυνομία
- **Ε.Ο.Τ** = Ελληνικός Οργανισμός Τουρισμού
- **Ι.Κ.Α** = Ίδρυμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων
- **Κ.Α.Π.Η** = Κέντρο Ανοικτής Προστασίας Ηλικιωμένων
- **Κ.Δ.Κ** = Κώδικας Δήμων και Κοινοτήτων

- **Κ.Κ.Δ.Κ.Υ** = Κώδικας Κατάστασης Δημοτικών και Κοινοτικών Υπαλλήλων
- **Κ.Ο.Κ** = Κώδικας Οδικής Κυκλοφορίας
- **Κ.Π.Δ** = Κώδικας Ποινικής Δικονομίας
- **Κ.Υ.Α** = Κοινή Υπουργική Απόφαση
- **Κ.Υ.Ε** = Καταστήματα Υγειονομικού Ενδιαφέροντος
- **Λ.Σ.** = Λιμενικό Σώμα
- **ν.** = Νόμος
- **νδ** = Νομοθετικό διάταγμα
- **Ν.Α** = Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση
- **Νπδδ** = Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου
- **Νπιδ** = Νομικό Πρόσωπο Ιδιωτικού Δικαίου
- **Ο.Τ.Α** = Οργανισμός Τοπικής Αυτοδιοίκησης

- **Ο.Ε.Υ** = Οργανισμός Εσωτερικής Υπηρεσίας

- **Πδ** = Προεδρικό Διάταγμα

- **Π.Ε** = Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης

- **Σ** = Σύνταγμα

- **Τ.Ε** = Τεχνολογικής Εκπαίδευσης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ..... 11

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1^ο

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

1.1. Ο Οργανισμός Τοπικής Αυτοδιοίκησης.....15

1.2. Αρμοδιότητες των Ο.Τ.Α.....17

1.3. Αρμοδιότητες τοπικών υποθέσεων των Ο.Τ.Α.....18

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2^ο

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ

2.1 Ο όρος «Αστυνομία».....	20
2.2 Η γέννηση του αστυνομικού θεσμού.....	20
2.3 Η Αστυνομία στην Αρχαία Αθήνα.....	21
2.4 Η Χωροφυλακή κατά τον 19^ο αιώνα.....	22
Ίδρυση – Το έργο της	
2.5 Η ίδρυση της Αστυνομίας Πόλεων	26
2.6 Σημερινή Ελληνική Αστυνομία.....	28

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3^ο

ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ

<i>3.1 Η σύσταση της δημοτικής αστυνομίας.....</i>	<i>36</i>
<i>3.2 Η οργάνωση της Δημοτικής Αστυνομίας.....</i>	<i>39</i>
<i>3.3 Η Υπηρεσία της Δημοτικής Αστυνομίας.....</i>	<i>39</i>
<i>3.4 Οι σχέσεις της Δημοτικής Αστυνομίας με τις υπηρεσίες των Ο.Τ.Α.....</i>	<i>42</i>
<i>3.5 Οι σχέσεις της Δημοτικής Αστυνομίας με τις λοιπές αρχές.....</i>	<i>45</i>

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4^ο

ΛΙΜΕΝΙΚΗ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ

<i>4.1 Η ίδρυση του Λιμενικού Σώματος.....</i>	<i>49</i>
<i>4.2 Η αστυνομική δραστηριότητα του Λ.Σ.....</i>	<i>50</i>
<i>4.3 Η θέση του Λ.Σ. σήμερα.....</i>	<i>52</i>
<i>4.4 Λιμενική Αστυνομία – Τοπική Αρμοδιότητα.....</i>	<i>54</i>

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

A. Αρμοδιότητες Δημοτικής Αστυνομίας καθώς και Ελληνικής Αστυνομίας.....	72
B. Αρμοδιότητες Λιμενικής Αστυνομίας.....	78

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ- ΕΠΙΛΟΓΟΣ-ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ	82
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ-ΠΗΓΕΣ.....	84

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Είναι πλέον κοινώς αποδεκτό ότι η υπερπαραγωγή νομοθετικού έργου , ή άλλως πολυνομία , αποτελεί το κύριο χαρακτηριστικό της ελληνικής έννομης τάξης . Η πολυδαίδαλη νομοθετική γραφειοκρατία αντανakλά το εκτεταμένο πεδίο νομοθετικής ρύθμισης που συνεπάγεται η έκταση της παροχικής και προπάντων της ρυθμιστικής διοίκησης.

Η παραγωγή καθημερινά από τα όργανα της νομοθετικής και εκτελεστικής εξουσίας πολυάριθμων κανόνων δικαίου , είτε για τη ρύθμιση νέων αντικειμένων είτε για την κατάργηση ή τροποποίηση ήδη ισχυουσών διατάξεων , χωρίς επαρκή εξέταση , σε πολλές περιπτώσεις , της αναγκαιότητας ή της δυνατότητας εφαρμογής τους , ενισχύει την έλλειψη νομοθετικής τάξης . Η ανασφάλεια δικαίου , ως φυσική απόρροια της διάσπαρτης πολυνομίας , δημιουργεί , περαιτέρω , ένα πεδίο αυθαιρεσίας και ένα στρεβλό σύστημα λειτουργίας της δημόσιας διοίκησης με αυτονόητες δυσμενείς συνέπειες για το κοινωνικό σύνολο .

Προς την κατεύθυνση άμβλυνσης των ως άνω φαινομένων έχει καταστεί πλέον επιτακτική η ανάγκη κωδικοποίησης της υφιστάμενης νομοθεσίας που αφορά την αστυνόμευση.

Ο όρος αστυνόμευση λοιπόν σύμφωνα με την ελληνική μετάφραση ορίζεται ως : Το σύνολο των ενεργειών που γίνονται από την ελληνική αστυνομία , την δημοτική αστυνομία και τη

λιμενική αστυνομία αποβλέποντας στη στενή παρακολούθηση ορισμένων χώρων , υπόπτων ή επικίνδυνων ατόμων , με σκοπό την τήρηση της τάξεως και γενικά την εφαρμογή των έννομων διατάξεων της πολιτείας .

Η παρούσα εργασία έχει στόχο να ασχοληθεί με την αστυνόμευση των πόλεων της ελληνικής επικράτειας βάση του θεσμού , των τριών ειδών αστυνόμευσης , από την Ελληνική Αστυνομία , τη Δημοτική Αστυνομία και τη Λιμενική αντίστοιχα εστιάζοντας κυρίως στην χρυσή τομή συνεργασίας , των τριών μορφών αστυνόμευσης σε μία πόλη .

Η εργασία αποτελείται από τρία μέρη:

Το πρώτο μέρος θα δομηθεί ως εξής:

Στο πρώτο κεφάλαιο θα αναφερθούμε στους εκάστοτε οργανισμούς της τοπικής αυτοδιοίκησης, κάνοντας μια ιστορική αναδρομή του θεσμού και καταλήγοντας στη σημερινή μορφή της τοπικής αυτοδιοίκησης.

Στο δεύτερο κεφάλαιο, θα ασχοληθούμε με την Ελληνική Αστυνομία παραθέτοντας μια ιστορική αναδρομή του αστυνομικού σώματος από τα πρώτα χρόνια της οργάνωσής του . Συγκεκριμένα θα αναφερθούμε στην γένεση του αστυνομικού θεσμού και τις διάφορες μορφές του .

Στο τρίτο κεφάλαιο, θα αναλύσουμε την μορφή της Δημοτικής Αστυνομίας παρουσιάζοντας την σύσταση και οργάνωσή της από τα πρώτα της χρόνια.

Στο τέταρτο κεφάλαιο , θα παραθέσουμε την πορεία της Λιμενικής Αστυνομίας .

Το δεύτερο μέρος της εργασίας αναφέρεται:

στις σημερινές αρμοδιότητες των τριών αστυνομιών , στις σχέσεις μεταξύ τους και στην χρυσή τομή που τις ενώνει .

Στο τρίτο μέρος της παρούσας εργασίας:

εξάγονται τα συμπεράσματά μας και θα αναφερθούμε στις προτάσεις μας για την αποτελεσματικότερη λειτουργία των τριών ειδών αστυνομίας , έτσι ώστε να επιτευχθεί η καλύτερη αστυνόμευση των πόλεων .

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1^ο

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

1.1 Ο ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ.

Όλοι μας ψηφίζουμε κάθε τέσσερα χρόνια για την ανάδειξη των δημαρχών και των νομαρχών , των λεγόμενων και τοπικών αρχόντων , αλλά όλοι μας έχουμε έλθει σε επαφή με κάποια από τις υπηρεσίες του Δήμου σε συγκεκριμένη χρονική στιγμή στην ζωή μας(π.χ. για να λάβουμε ένα πιστοποιητικό γέννησης ή για να πληρώσουμε μία κλήση για παράνομη στάθμευση). Τελευταία μάλιστα γίνεται λόγος όλο και περισσότερο για ισχυρή τοπική αυτοδιοίκηση προς όφελος των τοπικών κοινωνιών . Τι είναι εν τέλει η τοπική αυτοδιοίκηση που απ' ότι φαίνεται διαδραματίζει τόσο σημαντικό ρόλο στην καθημερινότητά μας :

Η τοπική αυτοδιοίκηση είναι ο θεσμός εκείνος που επιτρέπει την διοίκηση των τοπικών υποθέσεων από τους εκλεγμένους από το λαό τοπικούς άρχοντες . Η τοπική αυτοδιοίκηση αποτελεί τμήμα της οργάνωσης του Κράτους . Το Κράτος με τα κεντρικά και περιφερειακά (ή αποκεντρωτικά) όργανά του ασκεί ενιαία και ομοιόμορφα τη διοίκηση σε

ολόκληρη την επικράτεια , προκειμένου για ζητήματα που ενδιαφέρουν το σύνολο των πολιτών του , π.χ. τη φορολόγηση , την εκπαίδευση , την άμυνα , τη δημόσια τάξη , τη δικαιοσύνη κλπ.

Υπάρχουν όμως ζητήματα που δεν ενδιαφέρουν το σύνολο των πολιτών της χώρας , αλλά μόνο τους πολίτες μιας συγκεκριμένης εδαφικής περιοχής , όπως π.χ. η αποκομιδή των απορριμμάτων , η δημιουργία μιας παιδικής χαράς , η λειτουργία ενός πανηγυριού , η δημιουργία ενός παιδικού σταθμού κλπ. Σε τέτοια περίπτωση επιβάλλεται η διοίκηση να είναι διαφοροποιημένη , ώστε να λαμβάνει υπόψη της τις συγκεκριμένες ανάγκες και τις ιδιαιτερότητές της περιοχής αυτής , της συγκεκριμένης δηλαδή τοπικής κοινωνίας. Εάν δεν υπήρχε ο θεσμός της τοπικής αυτοδιοίκησης δε θα μπορούσε να ασκηθεί τέτοιου είδους διοίκηση , με αποτέλεσμα να δημιουργούνται ανισότητες και εν τέλει να γίνεται λόγος για αδυναμία του Κράτους να επιβάλει την αποστολή του.

Η διοίκηση του Κράτους , ως πρωταρχική εκδήλωση της κρατικής δράσης , για να μπορέσει να παράξει το έργο της και να επιτύχει το σκοπό της , πρέπει να καταμερίσει το έργο αυτό. Ο καταμερισμός αυτός έχει επιτευχθεί με την αποκέντρωση αρχικά και την αυτοδιοίκηση στη συνέχεια . Και τα δύο αυτά φαινόμενα είναι καταμερισμός των έργων . Και ο καταμερισμός των έργων είναι βασική οργανική ανάγκη σε κάθε οργανισμό , είτε βιολογικό , είτε κοινωνικό , ο οποίος λαμβάνει μια σχετική ανάπτυξη , οργάνωση και δράση . Έτσι , και η τοπική αυτοδιοίκηση είναι μία οργανική ανάγκη , συμφυής σε κάθε Διοίκηση . Γι' αυτό και περιορισμός της τοπικής αυτοδιοίκησης οδηγεί αναπόφευκτα στη βλάβη του ίδιου του Κράτους.

Καίτοι στην ευρεία έννοια θα μπορούσε να θεωρηθεί ότι η αποκέντρωση περιλαμβάνει και την τοπική αυτοδιοίκηση , εν τούτοις θα πρέπει να δεχτούμε ότι η τοπική αυτοδιοίκηση διαφέρει από την αποκέντρωση . Για το λόγο άλλωστε αυτό σταθερά σε όλα

τα ελληνικά Συντάγματα από το 1927 και μετά το αποκεντρωτικό σύστημα , ως σύστημα διοίκησης του Κράτους , αντιδιαστέλλεται από την τοπική αυτοδιοίκηση με την ιδιαίτερη αναφορά που γίνεται σε αυτή . Έτσι και στο άρθρο 102 του ισχύοντος Συντάγματος κατοχυρώνεται πλήρως ο θεσμός της τοπικής αυτοδιοίκησης σε δύο βαθμούς , με λεπτομερή αναφορά στα γενικά χαρακτηριστικά του .

Στη χώρα μας οι Δήμοι και οι Κοινότητες αποτελούν τον πρώτο βαθμό τοπικής αυτοδιοίκησης ή αλλιώς τους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης του πρώτου βαθμού ή τους πρωτοβάθμιους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης .

Οι νομαρχιακές αυτοδιοικήσεις αποτελούν το δεύτερο βαθμό τοπικής αυτοδιοίκησης ή αλλιώς την τοπική αυτοδιοίκηση δεύτερου βαθμού ή τους δευτεροβάθμιους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης . Ο κάθε βαθμός τοπικής αυτοδιοίκησης έχει τις δικές τους αρμοδιότητες , τα δικά του όργανα που τις ασκούν , το δικό του προσωπικό . Δεν ελέγχει ο ένας βαθμός τον άλλο ούτε εκτελεί ο ένας βαθμός αποφάσεις του άλλου , όπως δηλαδή λέμε χαρακτηριστικά , δεν υφίσταται ιεραρχική σχέση μεταξύ των δύο βαθμών τοπικής αυτοδιοίκησης , του πρώτου και του δεύτερου.

1.2 ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΤΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ.

Ο Νόμος 2218/1994 περί ιδρύσεως της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης, κατοχύρωσε ορισμένες αρμοδιότητες των Ο.Τ.Α , κύρια μέριμνα των οποίων αποτέλεσε η προαγωγή των κοινωνικών και οικονομικών συμφερόντων, καθώς και των πολιτιστικών και πνευματικών ενδιαφερόντων των κατοίκων τους. Στην αρμοδιότητα των ΟΤΑ ανήκει η διοίκηση των τοπικών υποθέσεων . Τι ακριβώς σημαίνει τοπική υπόθεση ; Ο προσδιορισμός της έννοιας δεν είναι εύκολος . Σίγουρα πρόκειται για την προαγωγή τοπικών συμφερόντων , δηλαδή συμφερόντων που ανάγονται εντός των εδαφικών ορίων του συγκεκριμένου ΟΤΑ και αφορούν το σύνολο του πληθυσμού της χώρας .

Ποιες θεωρούνται τοπικές υποθέσεις δεν είναι δυνατό να προσδιοριστεί , αφού το περιεχόμενο της έννοιας της τοπικής υπόθεσης είναι δυνατό να διαφέρει από ΟΤΑ σε ΟΤΑ . Αν μια υπόθεση είναι ή όχι τοπική μπορεί να κριθεί μόνο από τα δικαστήρια .

Εν τούτοις ο Κώδικας Δήμων και Κοινοτήτων παραθέτει στο άρθρο 75 ενδεικτικά επτά τομείς αρμοδιοτήτων που θεωρούνται ότι αποτελούν σε κάθε περίπτωση τοπικές υποθέσεις και επομένως ανάγονται στη σφαίρα των αρμοδιοτήτων των Δήμων και Κοινοτήτων .

Υπάρχει τεκμήριο αρμοδιότητας υπέρ των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης για τη διοίκηση των τοπικών υποθέσεων. Σε περίπτωση που γεννιέται αμφιβολία μεταξύ περισσοτέρων δημοσίων αρχών σχετικά με το ποια από αυτές είναι αρμόδια αναφορικά με συγκεκριμένη τοπική υπόθεση, τότε η αρμοδιότητα διοίκησης της τοπικής αυτής υπόθεσης ανήκει στην τοπική αυτοδιοίκηση.

1.3 ΤΟ ΚΡΑΤΟΣ ΜΠΟΡΕΙ ΝΑ ΑΝΑΘΕΤΕΙ ΤΗΝ ΑΣΚΗΣΗ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΩΝ ΤΟΥ ΣΤΟΥΣ ΟΤΑ (τοπικές υποθέσεις).

Πρόκειται για αρμοδιότητες που αν και ανήκουν στο Κράτος, το τελευταίο μπορεί να τις αναθέσει με νόμο στους ΟΤΑ, αφού με τον τρόπο αυτό κρίνεται ότι εξυπηρετούνται καλύτερα οι πολίτες. Οι αρμοδιότητες αυτές δεν αποτελούν τοπική υπόθεση. Ο νόμος, στον οποίο αναφέρεται η συνταγματική διάταξη είναι το άρθρο 75 (II) του ΚΔΚ.

Τομείς αρμοδιοτήτων για τις τοπικές υποθέσεις

Οι Δήμοι και οι Κοινότητες έχουν αρμοδιότητα "να ρυθμίζουν τα του οίκου

τους". Αυτό σημαίνει ότι στον τομέα ευθύνης τους ανάγονται μόνο ζητήματα που έχουν τοπικό ενδιαφέρον, και μάλιστα που αφορούν μόνο τα στενά τοπικά τους όρια. Όπως χαρακτηριστικά λέμε, οι Δήμοι και οι Κοινότητες ασχολούνται μόνο με τις τοπικές υποθέσεις. Ποιες είναι αυτές οι τοπικές υποθέσεις δεν είναι εύκολο να αναφέρουμε, αφού κάποιο ζήτημα που αποτελεί τοπική υπόθεση για ένα Δήμο μπορεί να μην αποτελεί τοπική υπόθεση για κάποιον άλλο. Στον Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων, και συγκεκριμένα στο άρθρο 75 αυτού, γίνεται για πρώτη φορά μια προσπάθεια να αναφερθούν όλες οι τοπικές υποθέσεις, όχι βέβαια μία προς μία, αλλά κατά τομείς αντικειμένων, προκειμένου να αρθούν αμφισβητήσεις που είχαν δημιουργηθεί κατά το παρελθόν. Έτσι, κρίθηκε ότι οι

πρωτοβάθμιοι ΟΤΑ ασχολούνται με τοπικές υποθέσεις που εντάσσονται σε επτά τομείς κοινού για όλους ενδιαφέροντος.

Οι τομείς αυτοί είναι οι ακόλουθοι:

- Ανάπτυξη
- Περιβάλλον
- Ποιότητα ζωής και εύρυθμη λειτουργία των πόλεων και των οικισμών
- Απασχόληση
- Κοινωνική Προστασία και Αλληλεγγύη
- Παιδεία, Πολιτισμός και Αθλητισμός
- Πολιτική Προστασία

Σε καθέναν από τους παραπάνω τομείς περιλαμβάνεται μία απαρίθμηση τοπικών υποθέσεων, για τις οποίες έχουν αρμοδιότητα οι Δήμοι και οι Κοινότητες. Επειδή όμως δεν είναι δυνατό να προβλεφθούν ποιες υποθέσεις είναι τοπικές για κάθε ΟΤΑ, ενώ παράλληλα μία υπόθεση που σήμερα χαρακτηρίζεται ως τοπική σε κάποια άλλη χρονική στιγμή μπορεί να μην είναι τοπικού ενδιαφέροντος, στην απαρίθμηση αυτή περιλήφθηκαν εκείνες οι τοπικές υποθέσεις που είναι κοινές για όλους τους Δήμους και τις Κοινότητες. Έχει γίνει, όπως λέμε, μια ενδεικτική (και όχι περιοριστική) απαρίθμηση αρμοδιοτήτων. Με άλλα λόγια, είναι δυνατό να προκύψει κάποια αρμοδιότητα χωρίς να περιλαμβάνεται σε αυτές του άρθρου 75 ΚΔΚ, η οποία όμως αποτελεί τοπική υπόθεση για κάποιον ΟΤΑ. Σε μια τέτοια περίπτωση ο Δήμος ή η Κοινότητα νομιμοποιείται να την ασκήσει στηριζόμενος στο γενικό αρμοδιότητας που είναι συνταγματικά κατοχυρωμένο. Τέτοιες περιπτώσεις είναι και οι παρακάτω που θα αναλυθούν και θα αναφερθούν και αφορούν φυσικά τον όρο “αστυνόμευση” καθώς επίσης και τον τρόπο ή τους τρόπους με τους οποίους επιτυγχάνεται αυτή εντός των ορίων μίας πόλης του Ελληνικού Κράτους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2^ο

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ

2.1 Ο ΟΡΟΣ « ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ » .

Ο όρος Αστυνομία προέρχεται από τη σύνθεση των λέξεων «Αστυ» - που σημαίνει κατοικημένη περιοχή, πόλη δηλαδή, και είναι πανάρχαια ελληνική λέξη που αναφέρεται στους πρώτους στίχους της Οδύσσειας («Πολλών δ' ανθρώπων ίδεν άστεα») - και του Ομηρικού επίσης ρήματος «νέμω», που μεταξύ πολλών εννοιών σημαίνει διοικώ, κυβερνώ (π.χ. «ο πάντα νέμων... Ζευσ») και κατ' επέκταση εφαρμόζω το νόμο και συνεπώς προστατεύω. Αστυνομία λοιπόν σημαίνει προστασία της πόλης.

Συχνά οι αρχαίοι Έλληνες αποκαλούσαν τους πολιούχους θεούς, τους θεούς δηλαδή που προστάτευαν την πόλη, Αστυνόμους («Πάντων δε θεών των αστυνόμων»), ενώ πολύ νωρίς σχετίστηκε η έννοια της Αστυνομίας με εκείνη της Πολιτείας. Γι' αυτό και η ελληνική λέξη πολιτεία μέσω της ρωμαϊκής παράδοσης (Politia) έγινε στις χώρες της Ευρώπης συνώνυμη της Αστυνομίας (Police, Pilizei, Politie, κ.λπ.).

Η Αστυνομία λοιπόν κατά την ελληνική αρχαιότητα, είχε το ίδιο ακριβώς όνομα με τη σημερινή και περιλάμβανε πολλά όργανα με διαφορετικές αρμοδιότητες, που όλες μαζί απέβλεπαν στην προστασία της πόλης.

2.2 Η ΓΕΝΗΣΗ ΤΟΥ ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΟΥ ΘΕΣΜΟΥ .

Η ύπαρξη υπηρεσίας ή αρχής με σκοπό την πρόληψη του εγκλήματος, τη σύλληψη των αδικοπραγούντων και την τιμωρία τους προϋποθέτει την ύπαρξη δικαίου, κανόνων δηλαδή που ρυθμίζουν τις σχέσεις των ανθρώπων μεταξύ τους.

Η εμφάνιση λοιπόν του αστυνομικού θεσμού συνδέεται με τη γένεση του δικαίου και την οργάνωση των πρώτων πολιτειακών μορφωμάτων. Θα πρέπει δηλαδή να αναζητήσουμε και να εξετάσουμε πώς διαμορφώθηκαν το πρώτο δίκαιο και η πρώτη οργάνωση των κοινωνικών ομάδων, τι μορφή είχαν, πού απέβλεπαν και ποια ήταν η αιτία, η οποία προκάλεσε την εμφάνιση των πρώτων αστυνομικών οργάνων.

2.3 Η ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ ΣΤΗΝ ΑΡΧΑΙΑ ΑΘΗΝΑ .

Η Αθήνα υπήρξε χωρίς καμιά αμφιβολία η πλέον οργανωμένη πολιτειακά πόλη - κράτος στην Αρχαία Ελλάδα. Η πολιτειακή της οργάνωση, όπως τουλάχιστον την αποτύπωσαν ο Αριστοτέλης («Αθηναίων Πολιτεία», «Πολιτικά»), ο Πλάτωνας κ.ά. λόγιοι της αρχαιότητας, υπήρξε παράδειγμα στους αιώνες και συνεχίζει με μπολιάζει τη σύγχρονη πολιτική σκέψη με την αμεσότητα της δημοκρατίας της. Στην αστυνομική κυρίως οργάνωση της αρχαίας Αθήνας θα αναφερθούμε στη συνέχεια με αναφορές βέβαια και στις άλλες αρχαίες πόλεις - κράτη, εξετάζοντας το αστυνομικό της σύστημα κατά θεματικές ενότητες.

1. *Αστυνομία τάξης και ασφάλειας*
2. *Αστυνομία αγορανομικού ελέγχου*
3. *Αστυνομία υγειονομικής εποπτείας*
4. *Αστυνομία πολεοδομίας*
5. *Αστυνομία δεσμοκτηρίων*
6. *Αστυνομία των ξένων*
7. *Αστυνομία των ηθών*

2.4 Η ΧΩΡΟΦΥΛΑΚΗ ΚΑΤΑ ΤΟΝ 19^Ο ΑΙΩΝΑ

ΙΔΡΥΣΗ – ΑΠΟΣΤΟΛΗ

2.4.1 ΟΝΟΜΑΣΙΑ – ΧΑΡΑΚΤΗΡΑΣ ΤΟΥ ΣΩΜΑΤΟΣ .

Η λέξη Χωροφυλακή υπήρξε ελεύθερη, και ως ένα βαθμό αυθαίρετη, απόδοση της γαλλικής λέξης *Gendarmerie*, όρου, που και για τα γαλλικά δεδομένα, υπήρξε νέος αφού μόλις το 1791 η Γαλλική Επανάσταση μετονόμασε το Σώμα της Μαρεσοσσε σε *Gendarmerie Nationale*. Ο όρος Χωροφυλακή, άγνωστος ως τότε, είναι οπωσδήποτε ευρύτερος του *Gendarmerie* που κατά κυριολεξία σημαίνει άνδρες των όπλων. Αν και δεν υπάρχει έγκυρο ερμηνευτικό σχόλιο, πιστεύεται ότι, ο όρος «Χωροφυλακή» δεν υπήρξε τόσο απόδοση του αντίστοιχου γαλλικού από μέρους των Βαυαρών, όσο ελληνική επινόηση ενός τίτλου που θα άρμοζε στην ευρύτητα των καθηκόντων του νέου Σώματος, δηλαδή στη φύλαξη της χώρας. Πράγματι, αυτό προκύπτει και από τον Κανονισμό Υπηρεσίας αλλά και από τις προθέσεις της Αντιβασιλείας να ανατεθούν σε αυτό και καθήκοντα φύλαξης των συνόρων. «Γι' αυτό τους εμπιστευόμασταν», γράφει ο MAURER «και τη φρούρηση των ελληνοτουρκικών συνόρων. Στα βασικότερα δηλαδή σημεία της συνοριακής γραμμής, κτίσαμε συγκροτήματα από οχυρωμένα κτίρια και εγκαταστήσαμε Σταθμούς Χωροφυλακής. Είχαμε σκοπό να ιδρύσουμε αργότερα εκεί στρατιωτικούς «οικισμούς, κατά το σύστημα των περίφημων αυστριακών συνοριακών φυλακίων...». Πράγματι αρχικά ανετέθησαν στη Χωροφυλακή και καθήκοντα φρούρησης των συνόρων, από τα οποία απηλλάγη το 1838 με την ίδρυση της Οροφυλακής. Μάλιστα στις παραμεθόριες Μοιραρχίες, είχε διορισθεί Υπομοίραρχος «Επιθεωρητής κατά την οροθετική γραμμή», ή επί το απλούστερο «ο κατά τα μεθόρια Υπομοίραρχος».

Αρχικά, στο διάταγμα για το σχηματισμό της επί των Εσωτερικών Γραμματείας, ο όρος *Gendarmerie* αποδόθηκε στα ελληνικά, ως «πολιτική φρουρά», προφανώς από επίδραση της ονομασίας της Καποδιστριακής Εκτελεστικής Δύναμης της Πελοποννήσου, υπό τη διοίκηση του Νικηταρά. Στο ταυτόχρονο όμως διάταγμα για το σχηματισμό της επί των Στρατιωτικών Γραμματείας αλλά και στο μεταγενέστερο (26.4/8.5. 1833) για τις αρμοδιότητες των Νομαρχών, επικρατεί ο όρος «Χωροφυλακή». Ανάλογη τύχη είχε και η μετάφραση της γερμανικής λέξης «*Landwehr*» σε Εθνοφυλακή (άρθρο 11, παρ. 11, του ανωτέρω διατάγματος), ενώ κατά λέξη θα αποδίδετε ορθότερα ως «Χωροφυλακή».

Ο στρατιωτικός χαρακτήρας του Σώματος αφενός και η σχετική ασάφεια για τη θέση του στην καθόλου πολιτειακή οργάνωση, υπήρξαν σημεία τριβής και αμφισβητήσεων κατά πόσον η Χωροφυλακή υπήρξε, τουλάχιστον ως το 1906, και αστυνομικό σώμα, καθώς και αν αποτελούσε ίδια αρχή.

Φράση κλειδί, για την αντιμετώπιση του θέματος, υπήρξε η κατάληξη του 2ου άρθρου του ιδρυτικού νόμου, η οποία αναφέρεται στο «ιδιοφυές της υπηρεσίας αυτής». Δεν πρόκειται δηλαδή για μία συνήθη υπηρεσία με αυστηρά καθορισμένο χαρακτήρα. Ο αστυνομικός ή μη χαρακτήρας του Σώματος της Χωροφυλακής προβάλλει ανάγλυφα, από την εξέταση τόσο των καθηκόντων, που της ανετέθησαν, όσο και της υπόλοιπης διοικητικής και αστυνομικής υπηρεσίας.

Σύμφωνα με όσα εξετάθησαν παραπάνω, αναμφισβήτητα ανετέθησαν στη Χωροφυλακή ευρύτατα αστυνομικά καθήκοντα, δηλαδή καθήκοντα ασφάλειας της χώρας και της έννομης τάξης γενικά, καθήκοντα ευταξίας και κοινής ησυχίας, καθώς και η άσκηση δικαστικής αστυνομίας, δηλαδή εξιχνίαση και βεβαίωση εγκλημάτων. Παράλληλα, και εδώ πρόκειται για το «ιδιοφυές της υπηρεσίας αυτής», της ανετέθησαν καθήκοντα στρατονομίας και η υποστήριξη της εύρυθμης λειτουργίας των άλλων διοικητικών αρχών. Το σύνολο αυτό των αρμοδιοτήτων - καθηκόντων

απετέλεσε στη συνέχεια την έννοια της υπηρεσίας της «χωροφυλακής». Παράλληλα με το από 27.12. 1833 διάταγμα «Περί Δήμων κ.λπ.» (άρθρο 91), μεταγενέστερο της ίδρυσης του Σώματος, καθορίστηκε ότι, «Η εις τους δήμους εναποτεθείσα και διά του δημάρχου διευθυνομένη αστυνομική διοίκηση περιλαμβάνει όλους τους κλάδους της κατωτέρας τοπικής και αγρονομικής αστυνομίας». Επίσης στα άρθρα 31 - 83 του από 31-12-1836 Διατάγματος «Περί της Δημοτικής Αστυνομίας», διαλαμβάνονται λεπτομερώς τα καθήκοντα της, από τα οποία προκύπτει ότι συνίσταντο κυρίως σε αντικείμενα ιδιαίτερων τοπικών συμφερόντων.

Προκύπτει λοιπόν, ότι εφαρμοσθεί εδώ η βασική διάκριση της Αστυνομίας, σε Γενική ή Αστυνομία χώρας (Landespolizei) και τοπική (ORTSPOLIZEI). Την άποψη αυτή επιβεβαίωσε στις 15-5-1911 ο τότε Υπουργός Εσωτερικών Εμμανουήλ Ρέπουλης, εισηγούμενος την μετάκληση ξένης οργανωτικής αποστολής για τη Χωροφυλακή: «Ο νόμος ο αρχικός περί της Αστυνομίας του 1833», είπε, «ο αναθέσας τα της αστυνομίας εις τους δήμους, υπήρξε πράγματι, πρέπει να το ομολογήσωμεν, κατά θεωρίαν ορθός, διότι διεχώρησε τα καθήκοντα της τοπικής αστυνομίας, από τα καθήκοντα της γενικής αστυνομίας και ανέθηκε τα πρώτα εις τους δήμους, ίνα ανάθεση τα δεύτερα εις την Χωροφυλακήν...».

Σχετικά με το αν η Χωροφυλακή κατά την ίδρυση- της αποτελούσε ή όχι «αρχή» διατυπώθηκαν πολλές απόψεις. Μία από αυτές, πολύ ενδιαφέρουσα, διέτύπωσε ο κατ' εξοχήν ιστορικός του αστυνομικού θεσμού στην Ελλάδα, ο Αρχηγός Χωροφυλακής Υποστράτηγος Νικόλαος Τρουπάκης, ο οποίος τόνισε, πως μόνον η Δημοτική Αστυνομία είχε την έννοια της δημόσιας αρχής, αφού είχε το δικαίωμα έκδοσης αστυνομικών διατάξεων, δηλαδή την εξουσία (imperium) του «βούλεσθαι και επιτάττειν». Αντίθετα, η Χωροφυλακή ήταν δημόσια ένοπλη δύναμη για την διασφάλιση της ασφάλειας και της έννομης τάξης στη χώρα και «τεταγμένη παρά ταις αρχαίς προς υποστήριξη αυτών».

Έτσι, ως τις αρχές του αιώνα μας στη νομοθεσία, αλλά και στη διοικητική πρακτική με την έννοια «χωροφυλακή» περιγράφεται το σύνολο των αρμοδιοτήτων - καθηκόντων του ομωνύμου Σώματος, ενώ με εκείνη της «αστυνομίας» η άσκηση της τοπικής αστυνομίας. Αυτό απεδείχθη τόσο το 1906, όταν με το Νόμο ΓΡΞΕ, ανετέθη στη Χωροφυλακή και η άσκηση της αστυνομίας, όσο και το 1918 με τον τότε Οργανισμό του Σώματος.

2.4.2 ΤΟ ΕΡΓΟ ΤΟΥ ΣΩΜΑΤΟΣ .

Το έργο του Σώματος, κατά την εξεταζόμενη περίοδο (1833 - 1906), είναι διφυές, δηλαδή εκείνο που απορρέει από τον ιδρυτικό νόμο και τον Κανονισμό Υπηρεσίας και αναφέρεται στην εμπέδωση της δημόσιας ασφάλειας, στην εξασφάλιση της εφαρμογής των νόμων, στην υποστήριξη των διοικητικών αρχών και στην άσκηση της στρατονομίας, αλλά και εκείνο που δεν ανάγεται στα καθήκοντα του Σώματος, αλλά υπαγορεύεται από το υψηλό αίσθημα ευθύνης των ανδρών, απέναντι στην πατρίδα και εντοπίζεται στη συμμετοχή της Χωροφυλακής στους εθνικούς αγώνες.

Το έργο της Χωροφυλακής κατά την Οθωνική περίοδο, υπήρξε ιδιαίτερα δύσκολο, στα πλαίσια μιας γενικότερης δυσχέρειας στην οργάνωση και λειτουργία του κράτους. Η επιβολή της τάξης σε ένα λαό, που βρισκόταν σε διαρκή αναταραχή, αντιδρώντας στην παραγνώριση των θυσιών του στον απελευθερωτικό αγώνα, στην κατάργηση της κοινοτικής λειτουργίας, στην οικονομική καχεξία και στην εγκατάσταση μιας διοίκησης, στηριγμένης σε ξένα προς τη νοοτροπία του πρότυπα, ήταν καθήκον που απαιτούσε σημαντικές θυσίες. Κάτω από τις συνθήκες αυτές, πολύ γρήγορα εκδηλώθηκαν ομαδικές αλλά και ατομικές φυγόκεντρες τάσεις από τη νομιμότητα, που σε ορισμένες περιπτώσεις εξελίχθηκαν σε ολοκληρωτική άρνηση της κρατικής εξουσίας, περιοδικά με σειρά ταραχών, στάσεων και επαναστάσεων και μόνιμα με τη στροφή στη ληστεία. Οι εξεγέρσεις άρχιζαν με ληστείες, ή κατέληγαν σε ληστείες ή και τα δύο ταυτόχρονα.

Ο ρόλος της Χωροφυλακής υπήρξε καθοριστικός στην καταστολή των στάσεων που κατά καιρούς εκδηλώθηκαν. Η σύγκρουση όμως με παλαιούς συμπολεμιστές των χρόνων της επανάστασης οδηγούσε συχνά το Σώμα ανάμεσα στις συμπληγάδες του υπηρεσιακού καθήκοντος και των ανθρώπινων συναισθημάτων.

2.5 Η ΙΔΡΥΣΗ ΤΗΣ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ ΠΟΛΕΩΝ .

Τον Ιανουάριο του 1920, μετά την εισηγητική έκθεση του Αρχηγού της αποστολής Φρειδερίκου Χαλλιντέυ, η πολιτεία αποφάσισε να υλοποιήσει την προτεινόμενη λύση. Η πρόταση του αυτή συνέπεσε με την πρόταση του Αρχηγού της Ιταλικής Αποστολής του 1914, που όπως αναφέρει ο τ. Αρχηγός της Χωροφυλακής Δρόσος Δροσόπουλος στο βιβλίο του «Ελληνική Β. Χωροφυλακή», είχε προτείνει τη σύσταση δύο Σωμάτων -Κλάδων, ο ένας της σταθερής Αστυνομίας και ο άλλος της Κινητής -Καταδίωξης.

Την 27-1-1920, ο Υπουργός Εσωτερικών Κων. Ρακτιβάν καταθέτει την αιτιολογική έκθεση, επί του νομοσχεδίου και την 25-7-1920, ψηφίζεται ο Ν. 2461 «Περί Αστυνομίας Πόλεων»,

Το κύριο χαρακτηριστικό της Αστυνομίας Πόλεων ήταν ότι αποτελούσε πολιτικό Σώμα και οι υπάλληλοι της διέπονταν από τους νόμους περί δημοσίων υπαλλήλων και τους ειδικούς περί αστυνομίας πόλεων.

Οι αστυνομικοί υπάλληλοι είχαν ιδιαίτερη πειθαρχία και ιεραρχία, η οποία δεν έμοιαζε με την στρατιωτική. Μπορούσαν να παραιτηθούν και να αποχωρήσουν από το Σώμα οποιαδήποτε στιγμή, με εξαίρεση τις περιπτώσεις των αστυνομικών, που δεν είχαν εκπληρώσει τις στρατιωτικές τους υποχρεώσεις και οι οποίοι αναλάμβαναν 5ετή υποχρέωση παραμονής τους.

Είχαν τη δυνατότητα να φέρουν απεριόριστα πολιτική περιβολή, όταν βρίσκονταν εκτός υπηρεσίας.

Πρώτος Αρχηγός του Σώματος και μέχρι το 1929, διετέλεσε ο ιδρυτής της Φρειδερίκος Χαλλιντέυ. Στη συνέχεια ανέλαβε ο Άγγλος Συνταγματάρχης Κουκ Υάκινθος (30-9-1929/30-6-1930) και στη συνέχεια ο Ελληνικής καταγωγής Αιγύπτιος Αξιωματικός της Αστυνομίας Ρεμαντά-Βεήν ή Ρεμαντάς Ριχάρδος (1930-1932).

Μετά από αυτόν, την αρχηγία ανέλαβαν Έλληνες Αξιωματικοί, με πρώτο τον Ιωάννη Νάσκο. Μεσολάβησε και ένα διάστημα (1933-1935) κατά το οποίο Αρχηγός διετέλεσε ο Εισαγγελέας Εφετών Γαρέζος Κων/νος, ο οποίος προσέφερε σημαντικές υπηρεσίες στο Σώμα.

2.6 Η ΣΗΜΕΡΙΝΗ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ.

2.6.1 Η ΑΣΤΥΝΟΜΕΥΣΗ ΤΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΤΑΞΗΣ .

Η εσωτερική δημόσια τάξη αστυνόμευται από τις Υπηρεσίες του κράτους ή άλλων Ν.Π.Δ.Δ. ή Ν.Π.ΙΔ.Δ. του «δημόσιου τομέα», αλλά και κατά παραχώρηση του κράτους, από ιδιώτες.

Η δημόσια αστυνόμευση ενεργείται:

α) Από την Ελληνική Αστυνομία, δηλ. την Αστυνομική Αρχή, που προβλέπει το άρθ. 11 παρ. 2 του Συντάγματος, β) Από την Εθνική Υπηρεσία Πληροφοριών.

γ) Από τις Υπηρεσίες των Υπουργείων και των Ν.Π.Δ.Δ. ή και Ν.Π.ΙΔ.Δ. δηλαδή την Διοικητική αστυνομία, με την ευρεία το όρου έννοια.

Τα όργανα της δημόσιας αστυνόμευσης, ως όργανα επιβολής και τήρησης γενικά της δημόσιας τάξης (εσωτερικής και εξωτερικής) έχουν την ιδιότητα του υπαλλήλου, κατά το άρθ. 13α του Π.Κ. και διακρίνονται στις κατωτέρω κατηγορίες:

1. Οι στρατιωτικοί υπάλληλοι. Στην κατηγορία αυτή, ανήκουν οι Ένοπλες Δυνάμεις (άρθ. 45 Σ.), το Λιμενικό Σώμα, αλλά και τα όργανα της Ελληνικής Αστυνομίας. Το Σώμα των Φαροφυλάκων, ανήκει στην κατηγορία αυτή, γιατί ανήκει στο Πολεμικό Ναυτικό.

2. Οι πολιτικοί διοικητικοί υπάλληλοι, δηλαδή τα όργανα του κράτους και των λοιπών Ν.Π.Δ.Δ.

Στην κατηγορία αυτή υπάγονται:

2α. Οι διάφορες υπηρεσίες, που ασκούν τις κρατικές επεμβάσεις στους διάφορους τομείς δραστηριότητας των προσώπων. Π.χ. Οι Τεχνικές Υπηρεσίες των ΟΤΑ ασκούν «αστυνόμευση των δημοτικών και κοινοτικών έργων».

Τα όργανα της Αγροφυλακής ασκούν αστυνόμευση των αρδευτικών υδάτων.

Οι μηχανικοί των Τεχνικών Υπηρεσιών των Νομαρχιών ασκούν πολεοδομική αστυνόμευση κ.λπ.

2β. Το Σώμα των Τελωνοφυλάκων.

2γ. Η Οικονομική αστυνομία κατά θάλασσα, που υπάγεται στο Υπουργείο Οικονομικών και έχει σαν αποστολή τη δίωξη λαθρεμπορίου στη θάλασσα, τη λαθραλιεία, κ.λπ.

2δ. Η Δασοφυλακή και η Θηροφυλακή, που έχουν σαν αποστολή την προστασία των δασών και των θηραμάτων, υπαγόμενες στο Υπ. Γεωργίας.

2ε. Οι πρόσθετοι Αστυφύλακες, διοριζόμενοι από τα αρμόδια όργανα του Υ.Δ.Τ., μετά από πρόταση του οικείου Αστυνομικού Διευθυντή (ΝΔ. 755/70). Έχουν σαν αποστολή, τη φρούρηση

και ευταξία των πάσης φύσεως εγκαταστάσεων και χώρων των φορέων του δημοσίου, των ΟΤΑ και του ιδιωτικού τομέα.

2στ. Η Αγροφυλακή και ειδικότερα οι Αγροφύλακες.

2ζ. Η ειδική υπηρεσία των Δήμων και Κοινοτήτων (Δημοτική Αστυνομία). Ασκεί αρμοδιότητες, που ανάγονται στον έλεγχο και την τήρηση των διατάξεων, που αφορούν στην καθαριότητα, στην κυκλοφορία και στάθμευση των οχημάτων, στην οικοδόμηση, στην αποχέτευση, στη μόλυνση του περιβάλλοντος και στην προστασία του υπόγειου υδατικού δυναμικού, κ.λπ.

2η. Το Πυροσβεστικό Σώμα (ΠΣ), το οποίο υπάγεται στο Υ.Δ.Τ. και διέπεται από τις διατάξεις, που ίσχυσαν πριν από το Ν. 1481/84.

3. Τα όργανα διαφόρων Υπηρεσιών, δηλ. για μικτή αστυνόμευση. Σ' αυτή μετέχουν όργανα των Δημόσιων Διοικητικών Υπηρεσιών και όργανα της Ελληνικής Αστυνομίας. Π.χ. Η εκτέλεση των Υγειονομικών διατάξεων του Νομάρχη, μπορεί να ανατίθεται σε υγειονομικά, αστυνομικά ή άλλα δημόσια όργανα. Ο αγορανομικός έλεγχος, ασκείται από αστυνομικά όργανα, σε συνεργασία με όργανα διοικητικών, χημικών, υγειονομικών κ.λπ. υπηρεσιών.

2.6.2 ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΤΑΞΗΣ(ΣΗΜΕΡΙΝΟ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ) .

Η οργανωτική ιστορία του σημερινού Υπουργείου Δημόσιας Τάξης, παρουσίασε αρκετές μεταβολές.

Κατ' αρχήν οι αρμοδιότητες του περιλαμβάνονταν στο Υπουργείο Εσωτερικών μέχρι το 1924.

Με το Ν.Δ. 28/28-3-1924 ιδρύθηκε ξεχωριστό Υπουργείο, το λεγόμενο της «Εννόμου Τάξεως», το οποίο όμως καταργήθηκε, μετά από ένα εξάμηνο με το Ν.Δ. 30-9/14-10-1924.

Από τις αρχές του 1925, έως το 1936, οι αρμοδιότητες του, είχαν υπαχθεί και πάλι στο Υπουργείο Εσωτερικών. Στη συνέχεια, με το Β.Δ. 10/13-10-

1936, ιδρύθηκε στο ίδιο Υπουργείο, το Υφυπουργείο «Δημόσιας Ασφάλειας», που διατηρήθηκε μέχρι το 1941.

Την 14-5-1941 ιδρύεται ξεχωριστό Υπουργείο Δημόσιας Ασφάλειας, που ασκεί τις αρμοδιότητες του μέχρι την 8-4-1942.

Κατά την περίοδο 1942 έως 1945, οι αρμοδιότητες του υπάγονται και πάλι στο Υπουργείο Εσωτερικών, καταργούμενου του Υπ. Δημόσιας Ασφάλειας.

Από το 1945 έως το 1951 ιδρύεται και λειτουργεί το Υπουργείο Δημόσιας Τάξης, για να καταργηθεί στη συνέχεια και οι αρμοδιότητες του να υπαχθούν στο Υπουργείο Εσωτερικών μέχρι το 1954.

Από το 1954 έως το 1964, ιδρύεται στο υπουργείο Εσωτερικών, Υφυπουργείο με αρμοδιότητα επί των Σωμάτων Ασφαλείας.

Σαν Υπουργείο Δημόσιας Τάξης λειτουργεί και πάλι από το 1964 έως το 1985/7.

Στη συνέχεια καταργείται και ιδρύεται στο Υπουργείο Εσωτερικών Γενική Γραμματεία Δημόσιας Τάξης, από 1985 έως 1986/5.

Από το 1986/5 έως και σήμερα οι αρμοδιότητες των Σωμάτων Ασφαλείας υπάγονται και πάλι στο Υπουργείο Δημόσιας Τάξης.

Η Ελληνική Αστυνομία.

Ο θεσμός της Ελληνικής Αστυνομίας προήλθε από την ενοποίηση των Σωμάτων Χωροφυλακής και Αστυνομίας Πόλεων με το Ν. 1481 της 18-10-1984.

Βασικό στόχο του νέου οργανισμού αποτέλεσε η επιδίωξη της πολιτείας να καταστήσει αυτόν, οργανισμό κοινωνικής προσφοράς και μέσο στήριξης της αρχής της λαϊκής κυριαρχίας, όπως αυτή εκφράζεται στο άρθρο 1 του Καταστατικού χάρτη της Ελλάδος, ανταποκρινόμενου στις ανάγκες μιας σύγχρονης εποχής.

Για την επιτυχία όμως, αυτού του στόχου, απαραίτητη προϋπόθεση αποτελούσε η εκπλήρωση επί μέρους στόχων, που θα έπρεπε να προηγηθούν, όπως:

α. Ο περιορισμός της δράσης των αστυνομικών στην εκπλήρωση της αποστολής του Υπουργείου, και ειδικότερα στην κατοχύρωση και τη διατήρηση της δημόσιας τάξης, στην προστασία της δημόσιας και κρατικής ασφάλειας, στην εξασφάλιση της πολιτικής άμυνας της χώρας και στη συμμετοχή της εξασφάλισης της εθνικής άμυνας, σε συνεργασία με τις ένοπλες δυνάμεις. Μια μακρά πρακτική δεκαετιών ήθελε την Αστυνομία αρμόδια για όλα τα θέματα. Βεβαιώσεις, πιστοποιητικά, άδειες κ.λπ. χορηγούνταν από αυτή, υποκαθιστώντας, όλες σχεδόν τις δημόσιες υπηρεσίες.

β. Η βελτίωση των σχέσεων αστυνομικών και πολιτών. Οι σχέσεις αυτές, δεν θεσπίζονται με νόμο, αλλά πρέπει να καλλιεργηθούν κατά τέτοιο τρόπο, ώστε να εκλείψει το κλίμα δυσπιστίας του παρελθόντος και πολλές φορές εχθρότητας, που περιέβαλε αυτές.

γ. Η αύξηση της παραγωγικότητας των αστυνομικών. Είναι σε όλους γνωστή σήμερα η χαμηλή παραγωγικότητα της δημόσιας διοίκησης, τμήμα της οποίας αποτελεί και η Αστυνομία. Η αύξηση της παραγωγικότητας, προϋποθέτει ορθολογική οργάνωση και λειτουργία, εξοπλισμό και άνοδο του μορφωτικού και επαγγελματικού επιπέδου των αστυνομικών.

δ. Η αποτελεσματική αντιμετώπιση του τομέα «εγκληματικότητα» και μάλιστα των νέων μορφών αυτής. Ο καθένας πιστεύει, ότι η αντιμετώπιση αυτού του κοινωνικού φαινομένου, ενδιαφέρει μόνο την αστυνομία. Στην ουσία, στην αστυνομία ανήκει ένα μικρό μέρος της ευθύνης, κυρίως στον κατασταλτικό τομέα. Το κύριο βάρος του προληπτικού έργου ανήκει σε άλλους κρατικούς φορείς και υπηρεσίες, αλλά και στον ίδιο τον πολίτη.

ε. Σημαντικό στόχο αποτέλεσε η βελτίωση του μορφωτικού επιπέδου των αστυνομικών και των συνθηκών εργασίας.

Τα κυριότερα μέτρα και ρυθμίσεις του νέου οργανικού νόμου σύμφωνα με την από 20-8-1984 εισηγητική έκθεση, συνοψίζονται στα κατωτέρω:

1. Κατ' αρχήν, τερματίστηκε η πολυδιάσπαση του αστυνομικού έργου με τη δημιουργία ενιαίας Αστυνομίας, που καλύπτει όλη την επικράτεια.

2. Επιτεύχθηκε η ενότητα δράσης κατά τόπο και αντικείμενο, με τη δημιουργία ενιαίου κλάδου Ασφαλείας και Τάξεως, με τη συνένωση των δραστηριοτήτων αυτοτελών υπηρεσιών με το ίδιο αντικείμενο.

3. Περιορίστηκαν οι επιτελικές υπηρεσίες από 242 σε 12, με αποτέλεσμα να ενισχυθούν οι μάχιμες υπηρεσίες, με το υπόλοιπο προσωπικό.

4. Μειώθηκαν οι βαθμίδες (κλιμάκια) της κάθετης οργάνωσης από έξι σε τρεις, με αποτέλεσμα να επιτευχθεί μείωση της γραφειοκρατίας, απλούστευση των διαδικασιών, και μεγαλύτερη ταχύτητα δράσης.

5. Δημιουργήθηκε οργανισμός του Υπουργείου, στο σύνολο των αρμοδιοτήτων του και η αστυνομία οργανώθηκε με τη μορφή απευθείας υπηρεσιών του Υπουργείου, το Αρχηγείο ταυτίστηκε με το Υπουργείο και ο Αρχηγός και οι Αντιστράτηγοι αποτέλεσαν τους άμεσους επιτελείς του Υπουργού.

Διασφαλίστηκε ο έλεγχος της δράσης των τοπικών αστυνομικών υπηρεσιών, με τη δημιουργία της Νομαρχιακής Αστυνομικής Επιτροπής, στην οποία εκτός από τον Διευθυντή του Νομού, μετέχουν εκπρόσωποι των Ο.Τ.Α. και της δικαστικής Αρχής. Σκοπός της ΝΑΕ είναι να αποφασίζει για την αντιμετώπιση όλων των σοβαρών προβλημάτων τάξης (απεργίες, συγκεντρώσεις κλπ) για να αποφεύγεται η τριβή της Αστυνομίας σε θέματα, που κυρίως έχουν πολιτικό χαρακτήρα και η αντιμετώπιση τους ενδιαφέρει όλους τους τοπικούς φορείς.

7. Επιτεύχθηκε ενότητα της διοίκησης της Αστυνομίας με τη δημιουργία ενιαίας ηγεσίας από ένα Αρχηγό και δύο Προϊστάμενους Κλάδων.

8. Εξασφαλίστηκε καλύτερη εποπτεία και έλεγχος του Αστυνομικού έργου με την δημιουργία περιφερειακών επιθεωρητών, άμεσων βοηθών του Αρχηγού και τη θέσπιση σύγχρονων μεθόδων σύνταξης των φύλλων ποιότητας του προσωπικού.

9. Απλουστεύθηκαν οι διατάξεις και περιορίστηκε η γραφειοκρατία με την αποκέντρωση όλων σχεδόν των επιχειρησιακών αρμοδιοτήτων, στο νομαρχιακό και τοπικό επίπεδο και με τη μεταβίβαση εξουσίας λήψεως αποφάσεων, στους προϊσταμένους των κλάδων και τους αστυνομικούς διευθυντές.

10. Προβλέφθηκε ο εκσυγχρονισμός του κανονιστικού πλαισίου οργάνωσης και λειτουργίας της αστυνομίας, με την έκδοση εσωτερικού κανονισμού, κανονισμού προσωπικού και κανονισμού εκπαίδευσης.

11. Δημιουργήθηκε ενιαία αστυνομική ακαδημία, που περιλαμβάνει βαθμίδες επαγγελματικής και επιστημονικής εκπαίδευσης, μετεκπαίδευσης και διαρκούς επιμόρφωσης του προσωπικού.

12. Ανέβηκε το μορφωτικό επίπεδο των αστυνομικών με την πρόσληψη μόνον αποφοίτων λυκείου.

13. Αυξήθηκε το πολιτικό προσωπικό και μάλιστα το επιστημονικό και τεχνικό αντικαθιστώντας τους αστυνομικούς σε θέσεις υπηρεσιών υποστήριξης.

14. Προβλέφθηκαν πολλές βαθμολογικές, μισθολογικές και εργασιακές ρυθμίσεις, που βελτίωσαν το καθεστώς των κατωτέρων αστυνομικών.

Το περιεχόμενο των διατάξεων του οργανικού Νόμου 1481 αποτελεί αντικείμενο άλλης έκδοσης και ειδικού μαθήματος στις Σχολές της Αστυνομικής Ακαδημίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3^ο

ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ

3.1 Η ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΗΣ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ .

Είναι γνωστό σε όλους μας πως ότι οι Δήμοι και οι Κοινότητες ασκούν ένα μεγάλο εύρος αρμοδιοτήτων, οι οποίες ουσιαστικά αφορούν τοπικές υποθέσεις. Με τις αρμοδιότητες λοιπόν αυτές οι Δήμοι προσπαθούν να ανταποκριθούν στις ανάγκες της τοπικής τους κοινωνίας παρέχοντας διάφορες υπηρεσίες στους κατοίκους τους. Για να μπορέσουν όμως να ασκηθούν σωστά όλες αυτές οι αρμοδιότητες είναι απαραίτητη, μεταξύ άλλων, πρώτιστα η σωστή στελέχωση των οργανισμών αυτών από προσωπικό κατάλληλα εκπαιδευμένο. Στο προσωπικό που απασχολείται στους Δήμους και τις Κοινότητες περιλαμβάνεται και το ένστολο προσωπικό, που αποτελεί τη Δημοτική Αστυνομία.

Η Δημοτική Αστυνομία δεν είναι δημιούργημα της εποχής μας. Ήδη από την εποχή του Όθωνα είχε για πρώτη φορά δημιουργηθεί Δημοτική Αστυνομία. Το 1980¹ δόθηκε η δυνατότητα στους Δήμους να ιδρύσουν Ειδική Υπηρεσία με σκοπό τον έλεγχο της τήρησης των διατάξεων που αναφέρονταν στην άσκηση ρητά κατονομασθεισών στο συγκεκριμένο άρθρο αρμοδιοτήτων. Εξέλιξη αυτής της υπηρεσίας αποτελεί η Δημοτική Αστυνομία με τη σημερινή της μορφή. Πιο αναλυτικά με το πδ 23/2002 δόθηκαν συγκεκριμένες αρμοδιότητες στη Δημοτική Αστυνομία, καθιερώθηκε ειδική διαδικασία για την πρόσληψη του προσωπικού της και περιγράφηκαν τα χαρακτηριστικά στοιχεία που το διέπουν. Όμως, και αυτή η προσπάθεια δεν είχε τα αναμενόμενα αποτελέσματα. Αυτό οφειλόταν κυρίως στο γεγονός ότι επικράτησε μία σύγχυση ως προς το περιεχόμενο και τον τρόπο άσκησης των αρμοδιοτήτων που είχαν δοθεί στη Δημοτική Αστυνομία. Υπήρξε μία αμφισβήτηση εάν κάποιες από αυτές ανήκαν στην ΕΛΑΣ, ή εάν εν τέλει αποτελούσαν αρμοδιότητες των Δήμων. Παράλληλα, οι Δήμοι δεν διέθεταν ικανοποιητικό αριθμό δημοτικών αστυνομικών, ώστε να μπορέσουν στοιχειωδώς να ανταποκριθούν, έστω και με τις αμφισβητήσεις που υπήρχαν, στο σκοπό που εκλήθη να υπηρετήσει η Δημοτική Αστυνομία. Έτσι πολλοί λίγοι Δήμοι ίδρυσαν Δημοτική Αστυνομία, η

οποία, σε όσους Δήμους συστάθηκε, απασχολείτο σχεδόν αποκλειστικά με τον έλεγχο της παράνομης στάθμευσης των οχημάτων.

Αυτή όμως η έστω και προβληματική λειτουργία της Δημοτικής Αστυνομίας, δημιούργησε την επιθυμία σε όλο και περισσότερους Δήμους να συστήσουν και αυτοί Δημοτική Αστυνομία, ενώ από την άλλη υπήρχε η πίεση για διευκρίνιση του νομικού πλαισίου που διέπει το θεσμό, ώστε να μπορέσει η Δημοτική Αστυνομία να βρει το δρόμο της. Κάτω από τέτοιες συνθήκες και έπειτα από συνεχή διάλογο με τους ίδιους τους εμπλεκόμενους σε αυτή τη διαδικασία, δηλ. αφενός τους ΟΤΑ και αφετέρου τους ίδιους τους δημοτικούς αστυνομικούς, προέκυψε ο ν. 3731/2008 που αφορά την αναδιοργάνωση της Δημοτικής Αστυνομίας.

Ο νόμος αυτός περιγράφει λεπτομερώς όλες τις αρμοδιότητες της Δημοτικής Αστυνομίας και δημιουργεί για πρώτη φορά ιδιαίτερο υπηρεσιακό καθεστώς αστυνομικούς, καθιερώνοντας μια ιεραρχική κλίμακα διαφορετική από. εκείνη που ισχύει για τους υπόλοιπους δημοτικούς και κοινοτικούς υπαλλήλους.

1. 'Βλ. άρθρο 24 του ν. 1065/1980.πδδ.

3.2 Η ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΗΣ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ .

Η οργάνωση της Δημοτικής Αστυνομίας μέχρι τη δημοσίευση του ν. 3731/2008 δεν διέφερε σε τίποτα από την οργάνωση των λοιπών υπηρεσιών του Δήμου. Όμως, αυτή ενιαία αντιμετώπιση της, τη στιγμή μάλιστα που η φύση του αντικειμένου της διαφέρει εντελώς από τη φύση του αντικειμένου των λοιπών υπηρεσιών του πρωτοβαθμίου ΟΤΑ, ήταν ένας από τους σημαντικούς παράγοντες που δρούσαν ανασταλτικά στην αποτελεσματικότητα της. Έπρεπε λοιπόν η υπηρεσία της Δημοτικής Αστυνομίας να οργανωθεί σε νέα βάση, συμπεριλαμβανομένης και της υπηρεσιακής εξέλιξης του προσωπικού της, στο πλαίσιο μιας προσπάθειας για τη γενικότερη αναδιάρθρωση του θεσμού.

3.3 Η ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΤΗΣ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ .

Δημοτική Αστυνομία αποτελεί και αυτή μια υπηρεσία του Δήμου ή της Κοινότητας, η οποία προβλέπεται στον ΟΕΥ τους. Όπως μάλιστα ρητά αναφέρεται στο άρθρο 2 παρ. 1 του ν. 3738/2008, η Δημοτική Αστυνομία λειτουργεί ως αυτοτελής υπηρεσία. Αυτό δεν σημαίνει ότι η Δημοτική Αστυνομία δρα μόνη της, χωρίς δηλ. να υπόκειται στις εντολές του Δημάρχου ή του Προέδρου της Κοινότητας, που είναι οι προϊστάμενοι όλου του προσωπικού του Δήμου. Το αντίθετο βέβαια συμβαίνει, αφού και η Δημοτική Αστυνομία αποτελεί μια υπηρεσία, όπως είναι και οι υπόλοιπες υπηρεσίες του πρωτοβάθμιου ΟΤΑ. Η αυτοτελής λειτουργία της υπηρεσίας της Δημοτικής Αστυνομίας έχει την έννοια ότι η υπηρεσία αυτή διαρθρώνεται κατά διαφορετικό τρόπο παρότι οι υπόλοιπες υπηρεσίες, αφού έχει τη δική της ιεραρχία και τους δικούς της διαφορετικούς κανόνες που την αφορούν²

Η υπηρεσία της Δημοτικής Αστυνομίας έχει τη μορφή είτε της Γενικής Διεύθυνσης είτε της Διεύθυνσης είτε του Αυτοτελούς Τμήματος. Εναπόκειται στη κρίση του κάθε ΟΤΑ να αποφασίσει ποια μορφή επιθυμεί να της δώσει. Αυτό εξαρτάται πρώτιστα από το μέγεθος του, τις αρμοδιότητες που επιθυμεί να ασκήσει, αλλά βεβαίως και από την οικονομική του δυνατότητα.

Η Δημοτική Αστυνομία μπορεί να διαρθρωθεί σε επίπεδο Γενικής Διεύθυνσης μόνο στους Δήμους που είναι χωρισμένοι σε δημοτικά διαμερίσματα. Στους υπόλοιπους Δήμους διαρθρώνεται υποχρεωτικά σε επίπεδο Διεύθυνσης, εφόσον στον Οργανισμό Εσωτερικής Υπηρεσίας (ΟΕΥ) προβλέπονται περισσότερες από 10 οργανικές θέσεις δημοτικών αστυνομικών, ενώ στους Δήμους, ο ΟΕΥ των οποίων προβλέπει μέχρι και 10 οργανικές θέσεις δημοτικών αστυνομικών, διαρθρώνεται υποχρεωτικά σε επίπεδο Αυτοτελούς Τμήματος. Δεν απαγορεύεται από το νόμο η δημιουργία περισσότερων της μιας Διευθύνσεων Δημοτικής Αστυνομίας σε ένα Δήμο.

Στον ΟΕΥ λοιπόν πρέπει να προβλέπεται επακριβώς, εάν η υπηρεσία είναι σε επίπεδο Γενικής Διεύθυνσης, Διεύθυνσης ή Αυτοτελούς Τμήματος. Εάν πρόκειται περί Γενικής Διεύθυνσης πρέπει να προβλέπονται οι επί μέρους Διευθύνσεις και τα Τμήματα τους, εάν πρόκειται περί Διεύθυνσης³ πρέπει να προβλέπονται τα επί μέρους Τμήματα που την απαρτίζουν. Αυτά αποφασίζονται από το οικείο Δημοτικό ή Κοινοτικό Συμβούλιο. Η υπηρεσία της Δημοτικής Αστυνομίας λειτουργεί σε εικοσιτετράωρη βάση, συμπεριλαμβανομένων και των αργιών, με εναλλαγή του προσωπικού, το οποίο μπορεί να παρέχει και υπερωριακή εργασία ανάλογα με τις ανάγκες της υπηρεσίας.

2. Βλ. σχ. την εγκύκλιο 10/2009 του Υπουργείου Εσωτερικών.

3. Σε επίπεδο Γενικής Διεύθυνσης μπορεί να οργανωθεί μόνο η Δημοτική Αστυνομία των Δήμων Αθηναίων, Πειραιώς, Θεσσαλονίκης, Καλλιθέας, Περιστερίου, Πατρών, Ηρακλείου Κρήτης

3.4 ΟΙ ΣΧΕΣΕΙΣ ΤΗΣ ΜΕ ΤΙΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΤΟΥ ΟΤΑ .

Είδαμε στα προηγούμενα ότι με το νέο ΚΔΚ καθορίστηκαν με ακρίβεια οι αρμοδιότητες των Δήμων και των Κοινοτήτων εντός των τοπικών τους ορίων, ενώ συγχρόνως τους δίνεται η δυνατότητα να τις ασκήσουν κατά τρόπο σύγχρονο, αποτελεσματικό και χρήσιμο για την τοπική κοινωνία. Η Δημοτική Αστυνομία αναλαμβάνει αναμφισβήτητα σημαντικό βάρος προς την κατεύθυνση αυτή, αφού είναι ο μηχανισμός του Δήμου που ελέγχει την τήρηση από τους πολίτες των κανόνων δικαίου που έχουν τεθεί είτε από την πολιτεία είτε από τον ίδιο τον ΟΤΑ προς όφελος της τοπικής κοινωνίας.

Για να έχει αποτελεσματικότητα στο έργο της η Δημοτική Αστυνομία πρέπει να βρίσκεται σε διαρκή συνεργασία καταρχήν με όλες τις υπηρεσίες του Δήμου. Στην έννοια της συνεργασίας εμπεριέχεται και η ενημέρωση των αρμοδίων υπηρεσιών του Δήμου ή της Κοινότητας για την επιβολή διοικητικών κυρώσεων, όπου αυτές προβλέπονται. Η Δημοτική Αστυνομία είναι η υπηρεσία του Δήμου που ουσιαστικά στηρίζει όλες τις άλλες υπηρεσίες. Έτσι, ο δημοτικός αστυνομικός θα σφραγίσει το κατάστημα που θα του υποδείξει η αρμόδια υπηρεσία του ΟΤΑ, ή θα διενεργήσει την αυτοψία προκειμένου να καταστεί δυνατή η σύνταξη πρωτοκόλλου διοικητικής αποβολής από την αρμόδια υπηρεσία. Στους ΟΤΑ που δεν υφίσταται Δημοτική Αστυνομία οι εργασίες αυτές αποτελούν τμήμα της δουλειάς των υπηρεσιών του Δήμου. Στους ΟΤΑ αυτούς ο αρμόδιος δημοτικός υπάλληλος θα κάνει τη σφράγιση του καταστήματος ή άλλος αρμόδιος υπάλληλος θα διενεργήσει αυτοψία για την έκδοση πρωτοκόλλου διοικητικής αποβολής.

Δεν πρέπει πάντως να ξεχνάμε ότι η Δημοτική Αστυνομία είναι και αυτή μια δημοτική υπηρεσία. Έχει βέβαια διαφορετική εσωτερική διάρθρωση από τις υπόλοιπες υπηρεσίες του ΟΤΑ, υπόκειται όμως και αυτή, όπως και όλες οι άλλες υπηρεσίες, στο Δήμαρχο ή τον Πρόεδρο της Κοινότητας, ο οποίος είναι ο προϊστάμενος όλων των υπηρεσιών του ΟΤΑ, συμπεριλαμβανομένης επομένως και αυτής.

Προσωπικό της Δημοτικής Αστυνομίας

Η Δημοτική Αστυνομία αποτελείται από προσωπικό, το οποίο προσλαμβάνεται σε κενές μόνιμες οργανικές θέσεις των κλάδων ΠΕ Δημοτικής Αστυνομίας, ΤΕ Δημοτικής Αστυνομίας ή ΔΕ Δημοτικής Αστυνομίας του Δήμου ή της Κοινότητας σύμφωνα με τον ειδικό τρόπο που προβλέπεται στο πδ 135/2006. Χαρακτηριστικό του τρόπου πρόσληψης των δημοτικών αστυνομικών είναι ότι ο διορισμός τους στο Δήμο ή την Κοινότητα εξαρτάται από την επιτυχή αποφοίτηση τους από τις Σχολές Εκπαίδευσης Δημοτικής Αστυνομίας. Η εκπαίδευση Αστυνομικών Τοπικής Αυτοδιοίκησης γίνεται με την βοήθεια του Εθνικού Κέντρου Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης. Πρόκειται για μια αλλαγή που επήλθε με το πδ 135/2006, το οποίο κατήργησε το σύστημα εκπαίδευσης που προβλεπόταν στο πδ 23/2002, σύμφωνα με το οποίο η εκπαίδευση είχε ανατεθεί στη Σχολή Αστυφυλάκων της Ελληνικής Αστυνομίας. Αυτό κρίθηκε απαραίτητο, δεδομένου ότι η Δημοτική Αστυνομία δεν αποτελεί αστυνομικό σώμα. Συνεπώς η εκπαίδευση των στελεχών της θα έπρεπε να έχει καθαρά αυτοδιοικητικό προσανατολισμό. Καίτοι το προσωπικό της Δημοτικής Αστυνομίας είναι αποκλειστικά ένστολο, η υπηρεσία αυτή δεν αποτελεί αστυνομικό σώμα -όπως προαναφέρθηκε. Εξάλλου δεν αποκλείεται η Δημοτική Αστυνομία να υποστηρίζεται από επιστημονικό ή διοικητικό προσωπικό, όμως το υποστηρικτικό αυτό προσωπικό δεν ανήκει στους κλάδους της Δημοτικής Αστυνομίας, ούτε κρίνεται για την κατάληψη θέσης ευθύνης. Οι δημοτικοί αστυνομικοί είναι και αυτοί δημοτικοί ή κοινοτικοί

υπάλληλοι και για όσα θέματα δεν υπάρχουν ειδικές για αυτούς διατάξεις της νομοθεσίας, διέπονται από τη νομοθεσία που ισχύει για όλους τους άλλους δημοτικούς και κοινοτικούς υπαλλήλους.

Άλλα χαρακτηριστικά, πέρα από τη στολή και τη διαφορετική ιεραρχία, που διακρίνουν το προσωπικό της Δημοτικής Αστυνομίας από το υπόλοιπο προσωπικό των πρωτοβαθμίων ΟΤΑ, είναι ότι το προσωπικό αυτό αφενός ασκεί καθήκοντα ειδικού ανακριτικού υπαλλήλου⁴ και αφετέρου υπάγεται σε ειδικό πειθαρχικό δίκαιο.

4. Για όσους Δήμους έχουν συστήσει Γενική Διεύθυνση. Βλ. τη μεταβατική διάταξη του άρθρου 16 του ν.3731/2008 και την 10/2009 εγκύκλιο, του Υπουργείου Εσωτερικών

3.5 ΣΧΕΣΕΙΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ ΜΕ ΤΙΣ ΛΟΙΠΕΣ ΑΡΧΕΣ.

1. Με την Εισαγγελική Αρχή

Ως ειδικός ανακριτικός υπάλληλος ο δημοτικός αστυνομικός υπόκειται και στον Εισαγγελέα Πλημμελειοδικών, ο οποίος είτε κατόπιν παραγγελίας είτε κατόπιν εντολής απευθύνεται σε αυτόν. Στο πλαίσιο αυτό ο δημοτικός αστυνομικός οφείλει να ενεργεί πάντοτε κατά προτεραιότητα και να διεκπεραιώνει άμεσα και χωρίς καθυστέρηση την εισαγγελική παραγγελία ή εντολή.

2. Με άλλες δημόσιες υπηρεσίες

Όπως ισχύει για όλες τις δημόσιες υπηρεσίες, έτσι και η Δημοτική Αστυνομία πρέπει να συνεργάζεται αρμονικά με όλες τις δημόσιες αρχές για την εξυπηρέτηση του δημοσίου συμφέροντος. Αυτό θεωρείται αυτονόητο στις περιπτώσεις που μια τέτοια συνεργασία επιβάλλεται από τη νομοθεσία. Ως παράδειγμα αναφέρω την περίπτωση της σφράγισης εστιατορίου επειδή έχει παραβιάσει τους υγειονομικούς όρους: ο Νομάρχης, ως αρμόδιος για τον υγειονομικό έλεγχο, ζητά τη σφράγιση από το Δήμαρχο που είναι ο αρμόδιος να τη διατάξει.

Η Δημοτική Αστυνομία επομένως περιορίζεται αποκλειστικά στις δικές της αρμοδιότητες, χωρίς να υπεισέρχεται στην άσκηση αρμοδιοτήτων άλλων υπηρεσιών (πχ πολεοδομίας, υγειονομικής υπηρεσίας, πυροσβεστικής κλπ). Δε νομιμοποιείται δηλ. η Δημοτική Αστυνομία να διενεργήσει υγειονομικό έλεγχο ή έλεγχο πυρασφάλειας σε ένα κατάστημα. Κάτι τέτοιο θα ήταν παράνομο με σοβαρότατες μάλιστα συνέπειες.

Έτσι, πχ ο δημοτικός αστυνομικός μπορεί να επιβάλει ο ίδιος πρόστιμο για παράνομη στάθμευση στηριζόμενος στο άρθρο 5 παρ. 8 ή στο άρθρο 34 του ΚΟΚ .

Όμως είναι εντελώς διαφορετικό το ζήτημα της άσκησης ξένης αρμοδιότητας, από το ζήτημα της συνεργασίας με την άλλη υπηρεσία. Τι εννοώ με αυτό; Από τη φύση της η Δημοτική Αστυνομία είναι η υπηρεσία που θα έλθει σε επαφή με ευρύτατο πεδίο δραστηριοτήτων είτε ασκώντας αρμοδιότητες ελέγχου είτε και μη (π.χ μεταβαίνοντας σε κάποιο χώρο). Στο πλαίσιο αυτό ο δημοτικός αστυνομικός μπορεί να αντιληφθεί παρατυπίες ή και παρανομίες, δυσλειτουργίες, προβλήματα που δεν εμπίπτουν στη σφαίρα ευθύνης του. Θα πρέπει να τα παραβλέψει επειδή δεν έχει αρμοδιότητα; Θα αρκεστεί μόνο να ασκεί στενά αυτό που του έχει αναθέσει η πολιτεία ή θα ήταν κοινωνικά χρήσιμο να ενημερώνει τις άλλες δημόσιες αρχές για θέματα της αρμοδιότητάς τους, που έπεσαν όμως στη αντίληψη του και τα οποία χρήζουν κάποιου είδους αντιμετώπισης από αυτές;

Αναφέρω παράδειγμα πραγματικό που συνέβη πρόσφατα σε κεντρικό δρόμο της Αθήνας: στο δρόμο βρίσκεται πυροσβεστικός κρουνός, ο οποίος παρουσίαζε διαρροή ύδατος επί τουλάχιστον 10 ημέρες. Σε μια τέτοια κατάσταση δεν θα πρέπει ο δημοτικός αστυνομικός να ενημερώσει την αρμόδια αρχή (εν προκειμένω την ΕΥΔΑΠ) για την επισκευή; Άλλωστε αυτό οφείλει να το κάνει ο κάθε πολίτης, πόσο μάλλον ο υπάλληλος μιας υπηρεσίας που είναι ταγμένη στην εύρυθμη λειτουργία της πόλης.

Η συνεργασία λοιπόν της Δημοτικής Αστυνομίας με τις άλλες υπηρεσίες εκτός Δήμου θεωρείται αυτονόητη και επιβεβλημένη. Πρόκειται για συνεργασία που έχει κοινωνικό αντίκτυπο και πρέπει να επιδιώκεται για να ζούμε όλοι μας σε πόλεις περισσότερο ανθρώπινες και λειτουργικές. Μπορούμε να το πετύχουμε αυτό, αρκεί να προσπαθήσουμε προς τη σωστή κατεύθυνση. Το νομικό πλαίσιο έχει τεθεί από την πολιτεία, σε μας εναπόκειται η ορθή εφαρμογή του.

3. Με την Ελληνική Αστυνομία (ΕΛΑΣ)

Η αστυνομία (ΕΛΑΣ) αποτελεί το τμήμα εκείνο του Κράτους που φροντίζει για τη διαφύλαξη της δημόσιας τάξης και της ασφάλειας, και μάλιστα για την καταπολέμηση της εγκληματικότητας.

Η Δημοτική Αστυνομία, όπως έχει τονιστεί και στα προηγούμενα κεφάλαια, δεν αποτελεί αστυνομία με την παραπάνω έννοια. Η Δημοτική Αστυνομία είναι ο ελεγκτικός μηχανισμός του Δήμου εντός των ορίων του. Υπό την έννοια αυτή ασκεί μόνο τις περιορισμένες αρμοδιότητες που της έχουν ανατεθεί σχετικά με την εύρυθμη λειτουργία της τοπικής κοινωνίας. Για την άσκηση των αρμοδιοτήτων της, πλην των ρητών εξαιρέσεων για τις οποίες έχει αρμοδιότητα παράλληλα και η ΕΛΑΣ, η Δημοτική Αστυνομία ενεργεί μόνη της. Συνεπώς, η ΕΛΑΣ δεν εμπλέκεται στο έργο της.

Είναι όμως πιθανό να δημιουργηθούν καταστάσεις, οι οποίες δεν μπορούν να αντιμετωπιστούν αποκλειστικά από τη Δημοτική Αστυνομία, δεδομένου μάλιστα και του γεγονότος ότι το προσωπικό της δε φέρει ιδιαίτερο εξοπλισμό. Σε τέτοιες περιπτώσεις έκτακτης ανάγκης η Δημοτική Αστυνομία μπορεί να ζητήσει την συνδρομή της ΕΛΑΣ. Επίσης, η συνδρομή της ΕΛΑΣ μπορεί να ζητηθεί και για προγραμματισμένους ελέγχους, όταν πιθανολογείται ότι θα παρουσιαστεί κίνδυνος που δεν θα μπορεί να αντιμετωπιστεί αποκλειστικά από τη Δημοτική Αστυνομία.

Πάντως, και στις δύο περιπτώσεις η συνδρομή που θα ζητηθεί πρέπει να είναι πράγματι απαραίτητη. Θα πρέπει η χρήση αυτής της δυνατότητας που παρέχεται από τη νομοθεσία να γίνεται με ιδιαίτερη φειδώ, ώστε και η ΕΛΑΣ να μην απασχολείται επιπλέον, αποσπώμενη από τα κύρια καθήκοντα της, αλλά και η Δημοτική Αστυνομία να διαφυλάττει το κύρος της για την ικανότητα να ανταποκρίνεται αυτοτελώς στο ρόλο της.

Η σχέση δηλ. της Δημοτικής Αστυνομίας με την ΕΛΑΣ πρέπει να είναι μια αληθινή σχέση συνεργασίας, η οποία θα κτιστεί πάνω σε στέρεες βάσεις, προκειμένου να αποδώσει σύμφωνα με την προοπτική που έχει θέσει ο νομοθέτης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4^ο

ΛΙΜΕΝΙΚΗ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ

4.1 Η ΙΔΡΥΣΗ ΤΟΥ ΛΙΜΕΝΙΚΟΥ ΣΩΜΑΤΟΣ.

Το 1919 έχουμε την ίδρυση του Λιμενικού Σώματος. Ο ιδρυτικός νόμος είναι ο Ν. 1753 του 1919 «Περί τροποποιήσεως του νόμου 816 και προσθήκης συναφών διατάξεων». Σημαντικότερη καινοτομία του νόμου αυτού είναι το άρθρο 3 το οποίο προβλέπει την σύσταση ιδίου Σώματος του Λιμενικού που αποτελείται από προσωπικό της Διεύθυνσης Εμπορικού Ναυτικού, της επιθεωρήσεως των υπηρεσιών αυτού, του Ναυτικού Απομαχικού Ταμείου και των Λιμενικών Αρχών.

Το Λιμενικό Σώμα είχε ιδρυθεί. Το άρθρο 3 αποτελεί την επίσημη ληξιαρχική πράξη γεννήσεως του. Την είχαν εμπνευστεί ο Αείμνηστος Γεώργιος Σάκαλης και Κωνσταντίνος Μπούκας. Όπως ήταν φυσικό ο νόμος πρόβλεψε και τον τρόπο συγκρότησης του νεοσύστατου σώματος. Προς το σκοπό αυτό με διάταγμα εξουσιοδότησε την μετάταξη από το Πολεμικό Ναυτικό στο Λιμενικό Σώμα ενός συνόλου 66 αξιωματικών. Έτσι το Λιμενικό Σώμα 5 μήνες περίπου μετά την ίδρυση του είχε ήδη συγκροτηθεί και οργανωθεί καλύπτοντας το σύνολο σχεδόν των θέσεων που είχε προβλέψει ο νόμος 1753 διαθέτοντας 63 ανώτερους και κατώτερους αξιωματικούς προερχομένους από τις τάξεις του Πολεμικού Ναυτικού. Επρόκειτο για στελέχη με ικανή μόρφωση γλωσσομαθή και ειδικευμένα στα θέματα εμπορικής ναυτιλίας από την υπηρεσία τους στο τμήμα εμπορικού Ναυτικού και στις Λιμενικές Αρχές, που είχαν μόνοι τους αναλάβει την περιπέτεια της μετάταξης σε ένα νέο σώμα με το ζήλο του νέου τον ενθουσιασμό του πρωτοπόρου και την εκ προϋποθέσεως στοργή για την Ελληνική Εμπορική Ναυτιλία, η διοίκηση της οποίας θα αποτελούσε στο εξής το αποκλειστικό έργο της επαγγελματικής τους Σταδιοδρομίας.

Οι περισσότεροι από αυτούς, όπως έχει καταγράψει η ιστορία, σταδιοδρόμησαν ευδόκιμα, ανήλθαν στις βαθμίδες της ιεραρχίας και προσέφεραν μέχρι τέλος της υπηρεσιακής τους ζωής σημαντικό έργο στην μεγάλη υπόθεση της ναυτιλίας μας.

4.2 ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ ΛΙΜΕΝΙΚΟΥ ΣΩΜΑΤΟΣ .

Από την ίδρυση του ελληνικού κράτους ο νομοθέτης εκτίμησε ότι η άσκηση γενικών και ειδικών αστυνομικών καθηκόντων στις ευαίσθητες περιοχές αιγιαλίτιδας ζώνης, λιμένων, παραλίων, αλλά και επί των εμπορικών πλοίων οπουδήποτε ταξιδεύουν και βρίσκονται αυτά στην υδρόγειο, απαιτεί ειδικές γνώσεις και ξεχωριστές εμπειρίες, γι' αυτό και ανέθεσε την άσκηση των καθηκόντων αυτών σε ειδικά όργανα, τα Λιμενικά Όργανα.

Με βάση τα παραπάνω, εκδόθηκε το από 4 Ιανουαρίου 1834 διάταγμα «Περί Λιμενικών Αρχών», το οποίο αποτελεί και τον καταστατικό-ιδρυτικό χάρτη των αστυνομικών αρμοδιοτήτων

του Λιμενικού Σώματος.

Στην αστυνομική αρμοδιότητα του Λιμενικού Σώματος περιλαμβάνεται και η προστασία της θαλάσσιας αλιείας, η οποία αποτέλεσε ένα από τα πρώτα αντικείμενα νομοθετικής ρύθμισης από το Ελληνικό Κράτος. Μολονότι σήμερα η διοίκηση και ανάπτυξη της αλιείας υπάγεται στο Υπουργείο Γεωργίας, το εκτελεστικό μέρος της εφαρμογής των λαμβανόμενων μέτρων ασκείται ανέκαθεν από τις Λιμενικές Αρχές στη δικαιοδοσία των οποίων υπάγεται ο θαλάσσιος χώρος στον οποίο εκδηλώνονται οι σχετικές δραστηριότητες.

Μέσα από ένα πλέγμα νομοθετικών και διοικητικών μέτρων και με τα υλικά μέσα που διαθέτουν, οι Λιμενικές Αρχές ελέγχουν στην πράξη τις θαλάσσιες περιοχές αλιείας, τις οποίες διασφαλίζουν με οργανωμένο σύστημα θαλάσσιων (αλλά και εναέριων) περιπολιών που συμβάλλει αποφασιστικά στην προστασία και την ανάπτυξη του αλιευτικού πλούτου της χώρας.

Συνεχής και επίμονη είναι η εκ μέρους των Λιμενικών Αρχών καταπολέμηση της παράνομης αλιείας με δυναμίτη, λόγω των καταστρεπτικών της συνεπειών. Η απόδοση των μέτρων που οι Αρχές αυτές λαμβάνουν για την αντιμετώπιση της παρανομίας προσκρούει πολλές φορές: αφ' ενός στη δυσχέρεια της επ' αυτοφώρω σύλληψης των παραβατών με αποτέλεσμα την αθώωση ή την επιβολή ελαφρών ποινών και αφ' ετέρου στη μη αναζήτηση εκ μέρους της αγορανομίας των προμηθευτών των δυναμιτισμένων ψαριών, που πολλές φορές διατίθενται στις αγορές.

4.3 Η ΘΕΣΗ ΤΟΥ ΛΙΜΕΝΙΚΟΥ ΣΩΜΑΤΟΣ ΣΗΜΕΡΑ .

Με βάση την ελπιδοφόρα, πολύπλευρη εκπαίδευση, σε συνδυασμό με το ζήλο και την αφοσίωση όλων των στελεχών του, των αρχαιοτέρων και εμπειροτέρων που γαλουχούν και διαγράφουν την πορεία στο «νέο αίμα» που εισρέει στις φλέβες του Σώματος, το Λ.Σ. ανασυγκροτείται και αναδιοργανώνεται. Έτσι συνεχίζει με σταθερά βήματα και ανοδική πορεία το σημαντικό έργο του, τόσο στον ατέρμονα κύκλο των ναυτιλιακών προβλημάτων, όσο και στην πολυσχιδή και πολύπλευρη προσφορά της λιμενικής υπηρεσίας. Αναδεικνύεται σ' ένα ισχυρό και δυναμικό Σώμα που κατέχει επάξια τη θέση που του τάσσει η πολιτεία, διευρύνοντας τις αρμοδιότητες του και ενισχύοντας τη δύναμη του σε έμπυχο υλικό και επιχειρησιακά μέσα.

Η συνολική δύναμη του σε ανθρώπινο δυναμικό ανέρχεται σε 7.500 χιλιάδες άτομα και διευρύνονται συνεχώς εν όψει των αυξημένων απαιτήσεων αστυνόμευσης των Λιμένων της χώρας με σκοπό το γενικότερο εκσυγχρονισμό και ισχυροποίηση της τάξης και ασφάλειας μιας Ευρωπαϊκής χώρας, ναυτικά προσανατολισμένης όπως είναι η Ελλάδα.

Το Λ.Σ. για να ανταπεξέλθει στις πολύπλευρες και πολυδιάστατες δραστηριότητες του, δηλαδή την επιτήρηση των συνόρων, την αστυνόμευση των λιμένων, την παροχή βοήθειας και διάσωσης, την προστασία του θαλασσίου περιβάλλοντος και την πάταξη της παράνομης δράσης, είναι εφοδιασμένο και συνεχώς αναπροσαρμόζει τον εξοπλισμό του. Διαθέτει αξιόμαχα σκάφη, ναυαγοσωστικά, περιπολικά, καταδιωκτικά και αστυνομικά που δίνουν το επιβλητικό τους παρόν σε κάθε περίπτωση εθνικής ανάγκης. Για τους ίδιους σκοπούς διαθέτει αεροσκάφη για την επιτήρηση και αστυνόμευση του θαλασσίου χώρου, ενώ για την από ξηράς εξυπηρέτηση διαθέτει ανάλογο τροχαίο υλικό.

Τέλος, το Λ.Σ. επανδρώνει ένα ευρύ πλέγμα υπηρεσιών στο κέντρο και την περιφέρεια στεγάζει τις Λιμενικές Αρχές, τις Ναυτικές Σχολές και συντονίζει από το ΥΕΝ ένα ανυπολόγιστης χρησιμότητας κέντρο έρευνας και διάσωσης. Επίσης, με πνεύμα συνεργασίας και αμοιβαίας κατανόησης συνεργάζεται με την Ελληνική Αστυνομία, τις Τελωνειακές Αρχές και άλλες Δημόσιες Υπηρεσίες με απώτερο σκοπό την προαγωγή του δημοσίου και του εθνικού συμφέροντος. Παράλληλη και ισάξια είναι η προσφορά του Λ.Σ. στο ναυτιλιακό τομέα όπου με εργώδεις προσπάθειες στα θέματα της ναυτιλίας, της ναυτεργασίας και των άλλων κλάδων της αρμοδιότητας του ΥΕΝ αποτελούν βασικό αντικείμενο απασχόλησης των ανωτέρων στελεχών του. Εξάλλου, η παγκοσμιότητα της ναυτιλίας ως κλάδου των θαλασσίων μεταφορών και η ρύθμιση θεμάτων που σχετίζονται με την ασφάλεια ναυσιπλοΐας, τις διεθνείς συμβάσεις, την εκπαίδευση των ναυτικών, το διεθνή ανταγωνισμό και γενικά την παρακολούθηση των διεθνών ναυτιλιακών εξελίξεων, φέρουν το Λ.Σ. να μετέχει ενεργά στις εργασίες των ναυτιλιακών Οργανισμών για τη διαμόρφωση μέτρων καθοριστικής σημασίας για την Ελληνική Ναυτιλία. Συνοψίζοντας, το Λ.Σ. ασκώντας μια πολύπλευρη και πολυμέριμη αρμοδιότητα μπορεί να δράσει ως υπεύθυνη ναυτιλιακή διοίκηση, ικανή να αντιμετωπίσει σφαιρικά τα προβλήματα της ναυτιλίας και των λιμένων.

Τα στελέχη του Λ.Σ. έχουν συνειδητοποιήσει την καταλυτική τους δράση ώστε με την εργασία τους, με ζήλο και με την αδιάκοπη ενημέρωσή τους σ' ένα τόσο ευρύ και συνεχώς μεταβαλλόμενο και εξελισσόμενο γνωστικό πεδίο, μπορούν να διατηρήσουν ακέραια και σεβαστή την παρουσία του Σώματος για την επιτέλεση της αποστολής του. Ελπίζουμε η ανοδική πορεία εξέλιξης του Σώματος να είναι απρόσκοπτη ώστε τα μέλη του να ανταποκριθούν επάξια στις επάλξεις των πολύπλευρων που του έχει αναθέσει η Πολιτεία.

4.4 ΛΙΜΕΝΙΚΗ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ (ΛΑ) - ΤΟΠΙΚΗ & ΚΑΘ' ΥΛΗ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑ (ΝΔ 444/1970 Α39 & ΝΔ 187/1973 Α261 ΚΔΝΔ)

4.4.1 ΤΟΠΙΚΗ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑ

Λέγοντας τοπική αρμοδιότητα εννοούμε τις περιοχές στις οποίες ένα Σώμα Ασφαλείας είναι υπόχρεο να ασκεί τα αστυνομικά του καθήκοντα.

Σύμφωνα με τις διατάξεις του ΝΔ 444/70 (ΦΕΚ Α 39) το Λιμενικό Σώμα ασκεί την αστυνόμευση σε:

I. ΘΑΛΑΣΣΙΟ ΧΩΡΟ

(Περιλαμβάνει ολόκληρη τη θαλάσσια έκταση της χώρας, χωρίς τις λίμνες & τα ποτάμια)

Μόνη εξαίρεση αποτελεί η έκδοση των οικείων πιστοποιητικών ασφαλείας ναυσιπλοΐας και σύνθεσης πληρώματος των πλωτών μέσων, η οποία γίνεται από τον «ΚΛΑΔΟ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗΣ ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΠΛΟΙΩΝ»

II. ΠΛΟΙΑ & ΠΑΣΗΣ ΦΥΣΕΩΣ ΠΛΩΤΑ ΝΑΥΠΗΓΗΜΑΤΑ

III. ΛΙΜΕΝΕΣ ΚΑΙ ΤΗΝ ΧΕΡΣΑΙΑ ΖΩΝΗ ΑΥΤΩΝ.

Με τον όρο Λιμένας νοείται τόσο: η θαλάσσια Ζώνη Λιμένα (λεκάνες λιμένων και έκταση θάλασσας μέχρι απόσταση πεντακοσίων (500) μέτρων από τις ακτές της χερσαίας ζώνης), όσο και η Χερσαία Ζώνη Λιμένα.

Περίφρακτοι του λιμένα χώροι.

Επί μη περιφρακτων λιμένων: τα τεχνικά έργα, κρηπιδώματα, προβλήτες, αποβάθρες προκουαίες, κυματοθραύστες, εξέδρες & παραλίες και γενικότερα, χώροι όπου διενεργούνται φορτοεκφορτωτικές εργασίες, αναμονής επιβιβάσεως ή επιβιβάσεως επιβατών και αποθέσεως φορτίων, μετά των επ' αυτών κτισμάτων & εγκαταστάσεων που εξυπηρετούν τις λειτουργικές ανάγκες αυτών.

• εξομοιούμενη προς τους λιμένες και την χερσαία ζώνη λιμένα περιοχή

Προς τους λιμένες και τη χερσαία ζώνη τους εξομοιώνονται οι κατά μήκος των ακτών χώροι ορούς οποίους:

Γίνεται προσόρμιση πλωτών μέσων.

Γίνονται εργασίες που προσιδιάζουν στη λειτουργία λιμένων ή άλλων λιμενικών εγκαταστάσεων.

Πραγματοποιούνται φόρτο-εκφορτωτικές εργασίες, καθώς και εργασίες που σχετίζονται με την αναμονή, επιβίβαση και αποβίβαση επιβατών και των αποσκευών τους.

Υπάρχουν εγκαταστάσεις και κτίσματα άμεσου ναυτικού ενδιαφέροντος, που, στο πλαίσιο των σχεδίων πολεμικής χρησιμοποίησης τους στον κατά θάλασσα πόλεμο, συνιστούν εξοπλισμό των παραλίων ή εξυπηρετούν τις μεταφορές από τη θάλασσα όπως: ναυπηγεία, νεωλκεία, εγκαταστάσεις διάλυσης πλοίων, φύλαξης και συντήρησης σκαφών, φορτοεκφόρτωσης πετρελαιοειδών ή χύμα φορτίων, ιχθυόσκαλες, εγκαταστάσεις ναυαθλητικών σωματείων και χώροι εναπόθεσης μέσων εργασίας από τη θάλασσα στο απαραίτητο, για την εξυπηρέτηση των παραπάνω και μόνο σκοπών, τμήμα εδάφους

ΣΧΕΣΕΙΣ Λ.Σ. ΜΕ ΛΟΙΠΑ ΣΩΜΑΤΑ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ

Οι Λιμενικές Αρχές στο πλαίσιο της άσκησης των καθηκόντων τους στην, όπως αναλύεται στην επόμενη ενότητα, Διοικητική Αστυνομία, δέχονται ή παρέχουν, κατά τις εκάστοτε περιπτώσεις, συνεργασία με τις άλλες κατά νόμο αρμόδιες Αρχές, σε θέματα τάξης και ασφάλειας γενικά⁵.

Τα όργανα των Σωμάτων Ασφαλείας αφενός και του Λιμενικού Σώματος αφετέρου, εφόσον επιλήφθηκαν κατά λόγο τοπικής αρμοδιότητας κάποιας αστυνομικής ενέργειας, συνεχίζουν αυτήν και μέσα στον παρακείμενο χώρο αρμοδιότητας του άλλου Σώματος με τη σύμπραξη των Οργάνων του, εφόσον παρίστανται, ή και χωρίς αυτά εάν επίκειται κίνδυνος από την αναβολή της επιβαλλόμενης ενέργειας.

Στην τελευταία αυτή περίπτωση ειδοποιείται αμέσως η αρμόδια κατά τόπο Αρχή, για να συμπράξει, με τα όργανα της, στην εκτέλεση της παραπάνω ενέργειας που αναλήφθηκε.

Επίσης, τα Όργανα των παραπάνω Σωμάτων, που έχουν επιληφθεί κάποιας ανακριτικής ή άλλης αστυνομικής ενέργειας, για πράξη που έλαβε χώρα στην κατά τόπο αρμοδιότητα του άλλου Σώματος, ενεργούν όλες τις πράξεις που επιβάλλονται, ειδοποιούν δε αμέσως την κατά τόπο αρμόδια Αρχή, στη διάθεση της οποίας θέτουν όλα τα στοιχεία που έχουν συλλεχθεί, η οποία και συνεχίζει τις παραπέρα ενέργειες που επιβάλλονται σε κάθε περίπτωση.

Κατά τα λοιπά ισχύουν οι διατάξεις του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας.

Τα όργανα των Σωμάτων Ασφαλείας και του Λιμενικού Σώματος, που ενεργούν μέσα στην καθ' ύλη και κατά τόπο αρμοδιότητα τους μπορούν να ζητούν τη συνδρομή των οργάνων του άλλου Σώματος, σε περιπτώσεις εγκλημάτων ή άλλων αντικειμένων αστυνομικής φύσης, η διαλεύκανση των οποίων απαιτεί ευρύτερη έρευνα ή ιδιαίζουσες γνώσεις ή μέσα, για την υποβοήθηση του έργου τους⁵. Η συνδρομή αυτή παρέχεται μετά από άδεια του προϊσταμένου του οργάνου, εκτός αν επίκειται κίνδυνος από την αναβολή, οπότε δεν απαιτείται τέτοια άδεια.

5 . Άρθρο 142 Κώδικα Δημοσίου Ναυτικού Δικαίου ΝΔ 187/1973 (ΚΔΝΔ - ΦΕΚ 261 Α)

6 . Άρθρο 160 Κώδικα Δημοσίου Ναυτικού Δικαίου ΝΔ 187/1973 (ΚΔΝΔ - ΦΕΚ 261 Α)

4.4.2. ΣΧΕΣΕΙΣ ΜΕ ΝΑΥΤΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ

Πέρα από τα λοιπά Σώματα Ασφαλείας, το Λιμενικό Σώμα συνεργάζεται στενά και με τις Ναυτικές Αρχές της χώρας, τόσο σε περίοδο ειρήνης, όσο και σε εμπόλεμη περίοδο. Ενδεικτικά αναφέρουμε τις πιο συνήθεις συνεργασίες ως κάτωθι:

ΠΕΡΙΟΔΟ ΕΙΡΗΝΗΣ

- > *Παροχή Ναυτιλιακών Πληροφοριών προς την Υδρογραφική Υπηρεσία (ΥΥ) και την Υπηρεσία Φάρων (ΥΦ).*

Τέτοιες πληροφορίες μπορεί να είναι τα διάφορα λιμενικά έργα που εκτελούνται στην περιοχή αρμοδιότητας μας, η τυχόν εκβάθυνση του λιμένος, η πόντιση καλωδίων της ΔΕΗ κλπ, καθώς επίσης και τυχόν ναυάγια στην θαλάσσια περιοχή της αρμοδιότητας μας. Όλες αυτές της πληροφορίες η ΥΥ τις αποτυπώνει σε ναυτιλιακούς χάρτες ή εκδίδει οδηγίες προς τους Ναυτιλλόμενους προς πληροφόρηση τους και αποτροπή τυχόν ατυχημάτων.

Ομοίως οφείλουμε να ενημερώνουμε την Υπηρεσία Φάρων (ΥΦ) για την κανονική ή μη λειτουργία των φάρων και φανών που έχουν τοποθετηθεί στην περιοχή αρμοδιότητας μας, ώστε αυτή με την σειρά της να μεριμνά για την άμεση αποκατάσταση της.

- > *Μελέτη & Σχεδιασμό Δράσης σε ενδεχόμενο πολέμου*

Κατά την διάρκεια της ειρηνικής περιόδου, οι Λιμενικές Αρχές της χώρας, σε συνεργασίες με τις οικείες Ναυτικές Διοικήσεις και τις διευθύνσεις Παλλαϊκής Άμυνας & Σχεδίασης των οικείων Νομαρχιών, σχεδιάζουν, ενημερώνουν και τροποποιούν τα διάφορα Σχέδια Δράσης των Υπηρεσιών τους, που θα αξιοποιηθούν σε περίοδο πολέμου. Για ενημέρωση & εξοικειώσει του προσωπικού με τα Σχέδια αυτά, ανά τακτά χρονικά διαστήματα, υλοποιούνται, σε εκτέλεση των εντολών του ΓΕΕΘΑ, διάφορες ασκήσεις (Αλέξανδρος, Παρμενίωνας, Ολκάς. κλπ), με τις οποίες εκπαιδεύομαστε και καθιστάμεθα έτοιμοι να αντεπεξέλθουμε σε πραγματικές σενάρια πολέμου.

- > *Παροχή κάθε δυνατής διευκόλυνσης στα ελληνικά & ξένα πολεμικά πλοία*

Σε τακτά χρονικά διαστήματα, καταπλέουν διαρκώς σε ελληνικούς λιμένες είτε ελληνικά είτε ξένης σημαίας πολεμικά πλοία, τα οποία συνήθως αιτούνται την συνδρομή μας, για την υλοποίηση διαφόρων αιτημάτων τους, όπως παροχή τροφοεφοδίων αλλά και κυρίως μέτρων ασφαλείας.

ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΠΟΛΕΜΟΥ

- > *Άμεση υπαγωγή των Λιμενικών Αρχών και των πλωτών σκαφών του ΑΣ, υπό τις διαταγές της οικείας Ναυτικής Διοίκησης.*

4.4.3. ΔΙΑΚΡΙΣΗ ΛΙΜΕΝΙΚΗΣ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ.

Η Λιμενική Αστυνομία μπορεί να διακριθεί σε δυο βασικές υποκατηγορίες την λεγόμενη Διοικητική Λιμενική Αστυνομία & στην Δικαστική Λιμενική Αστυνομία.

I. Στις αρμοδιότητες της Διοικητικής Λιμενικής Αστυνομίας, υπάγονται οι εξής δράσεις των Λιμενικών Αρχών:

ί. Γενικά Αστυνομικά καθήκοντα⁷, όπως:

α. Ρυθμίζουν την κίνηση, την πρόσδεση, τη μεθόρμιση και την αγκυροβόληση⁸ των πλοίων, την ασφάλεια, υγιεινή, καθαριότητα και την τάξη γενικά στην περιφέρεια τους.

Στους λιμένες όπου εδρεύει Οργανισμός⁹ επιφορτισμένος με την πλήρη οικονομική εκμετάλλευση του λιμένα, απαιτείται συνεννόηση με αυτόν για τη πρόσδεση, μεθόρμιση και αγκυροβολία των φορτηγών πλοίων που καταπλέουν για φόρτωση ή εκφόρτωση.

β. Ρυθμίζουν γενικά κάθε εργασία, με εξαίρεση τις εργασίες των οποίων, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, οι όροι και οι συνθήκες διεξαγωγής, καθώς και τα τιμολόγια ρυθμίζονται από τις κατά λιμένες Επιτροπές Ρύθμισης Φορτοεκφορτωτικών Εργασιών.

Στους λιμένες όπου εδρεύει Οργανισμός επιφορτισμένος με την πλήρη οικονομική εκμετάλλευση του λιμένα, τα θέματα γενικά των εργασιών ρυθμίζουν οι Οργανισμοί αυτοί, εκτός από τις ναυτιλιακές εργασίες που ρυθμίζονται από τις Λιμενικές Αρχές.

γ. Προνοούν για τη διατήρηση του λιμένα σε καλή κατάσταση προς εξασφάλιση της προσόρμισης των πλοίων και της ελεύθερης χρησιμοποίησης του.

δ. Ασκούν υγειονομικά καθήκοντα, σύμφωνα με όσα ορίζονται στον οικείο κανονισμό, εφόσον στην περιφέρεια τους δεν υφίσταται ιδιαίτερη υγειονομική υπηρεσία λιμένα.

ε. Παρακολουθούν την εφαρμογή των διατάξεων που ισχύουν κάθε φορά για τις αρχαιότητες και της νομοθεσίας για τα δημόσια κτήματα, τα τουριστικά πλοία, την τουριστική εμφάνιση των λιμένων και παραλιών και του θαλάσσιου τουρισμού γενικά, καθώς και τις αγορανομικές διατάξεις μέσα στην εδαφική ζώνη που αστυνομεύεται από αυτές και μέσα στα πλοία.

στ. Ασκούν κάθε άλλη αρμοδιότητα που ανατίθεται με ειδικούς νόμους σε αστυνομικές αρχές, για τις πράξεις οι οποίες λαμβάνουν χώρα στην περιοχή δικαιοδοσίας τους.

7. Άρθρο 141 Κώδικα Δημοσίου Ναυτικού Δικαίου ΝΔ 187/1973 (ΚΔΝΔ - ΦΕΚ 261 Α)

8. Εξαίρεση αποτελεί το αγκυροβόλιο που υπάγεται στη δικαιοδοσία του Κ.Α. ΠΕΙΡΑΙΑ, στο οποίο η κίνηση, προτεραιότητα κλπ των πλοίων ρυθμίζεται από το γραφείο αγκυροβολίας του Οργανισμού Λιμένος Πειραιά (Ο.Λ.Π.).

9. Εννοούνται οι ανά την Επικράτεια Οργανισμοί Λιμένα (όπως Οργανισμός Λιμένα Ηρακλείου, Θεσσαλονίκης κλπ).

II. Κανονική λειτουργία Φάρων & Φανών¹⁰

Οι Λιμενικές Αρχές εποπτεύουν την κανονική λειτουργία των φάρων και φανών της περιφέρειας τους και ειδοποιούν αμέσως τις αρμόδιες Υπηρεσίες για τυχόν επελθούσα διαταραχή ή διακοπή της λειτουργίας τους.

III. Φώτα ναυσιπλοΐας, προσόρμισης και ακτών¹¹

α. Οι Λιμενικές Αρχές εποπτεύουν, ώστε τα πλοία και βοηθητικά ναυπηγήματα που βρίσκονται στην περιφέρεια τους να φέρουν τα φώτα και λοιπά σημεία που προβλέπονται από τον Διεθνή Κανονισμό Αποφυγής Σύγκρουσης και να μη χρησιμοποιούν άλλα φώτα που μπορεί να προκαλέσουν σύγχυση.

β. Οι Λιμενικές Αρχές εποπτεύουν επίσης, ώστε να μη χρησιμοποιούνται στην ξηρά φώτα που μπορούν να παραπλανήσουν πλοία ή βοηθητικά ναυπηγήματα.

IV. Κίνδυνοι ναυσιπλοΐας και προσόρμισης¹²

Οι Λιμενικές Αρχές αναφέρουν στις αρμόδιες Υπηρεσίες (όπως Υδρογραφική Υπηρεσία του Πολεμικού Ναυτικού) για τους κινδύνους ναυσιπλοΐας ή προσόρμισης που τυχόν εμφανίζονται μέσα στην περιφέρεια τους, εφόσον αυτοί δεν σημειώνονται στους ναυτικούς χάρτες και είναι υποχρεωμένες να λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα για την πρόληψη δυστυχημάτων.

V. Περιορισμοί διέλευσης και παραμονής¹³

α. Οι Λιμενικές Αρχές, κατά διαταγή του Υπουργού, ύστερα από κοινή απόφαση των Υπουργών Εξωτερικών, Εθνικής Άμυνας και Εμπορικής Ναυτιλίας, Αιγαίου και Νησιωτικής Πολιτικής μπορούν να απαγορεύσουν προσωρινά, για λόγους εθνικής ασφάλειας ή έννομης τάξης, την παραμονή πλοίων και βοηθητικών ναυπηγημάτων ξένης εθνικότητας σε ελληνικά χωρικά ύδατα ή τη διέλευση μέσω αυτών.

β. Η απαγόρευση αυτή γνωστοποιείται αρμοδίως.

10. Άρθρο I 43 Κώδικα Δημοσίου Ναυτικού Δικαίου ΝΔ 187/1973
(ΚΔΝΔ - ΦΕΚ 261 Α)

11. Άρθρο 144 Κώδικα Δημοσίου Ναυτικού Δικαίου ΝΔ 187/1973
(ΚΔΝΔ - ΦΕΚ 261 Α)

12. Άρθρο 145 Κώδικα Δημοσίου Ναυτικού Δικαίου ΝΔ 187/1973
(ΚΔΝΔ - ΦΕΚ 261 Α)

13. Άρθρο 147 Κώδικα Δημοσίου Ναυτικού Δικαίου ΝΔ 187/1973
(ΚΔΝΔ - ΦΕΚ 261 Α)

VI. Αριθμός -πλωτών μέσων λιμένων¹⁴

Οι Λιμενικές Αρχές μπορούν, ύστερα από γνώμη του φορέα εκμετάλλευσης του λιμένα και άδεια του Υπουργείου, να καθορίζουν τον ανώτατο αριθμό των πλοίων και βοηθητικών ναυπηγημάτων, τα οποία εργάζονται μόνιμα στην περιφέρεια του λιμένα, στις περιπτώσεις που ο ανώτατος αριθμός δεν προβλέπεται από ειδικούς νόμους.

VII. Κτίσματα και παραπήγματα¹⁵

α. Για την ανέγερση κτισμάτων ή παραπηγμάτων και περιπτέρων στην περιφέρεια των λιμενικών αρχών απαιτείται και ειδική άδεια τους.

β. Οι λιμενικές αρχές, ύστερα από έγκριση του Υπουργού, διατάσσουν την άρση ή μεταφορά των υπάρχοντων παραπηγμάτων, όταν αυτό επιβάλλεται από λόγους δημόσιου συμφέροντος, κατά το μέτρο που η προστασία του ανήκει στις λιμενικές αρχές.

VIII. Φύλακες παροπλισμένων πλοίων¹⁶

Οι Λιμενικές Αρχές ασκούν εποπτεία στα παροπλισμένα πλοία και βοηθητικά ναυπηγήματα της περιφέρειας τους και καθορίζουν, αν υπάρχει ανάγκη, τον ελάχιστο αριθμό και τα τυχόν απαιτούμενα προσόντα των προσώπων που είναι αναγκαία για τη φύλαξη τους.

IX. Προληπτικά μέτρα κατά πυρκαγιών¹⁷

Οι Λιμενικές Αρχές καθορίζουν τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν για την πρόληψη πυρκαγιών από τα πλοία, βοηθητικά ναυπηγήματα, κτίρια και λοιπές εγκαταστάσεις του λιμένα, που βρίσκονται στην περιφέρεια τους.

X. Κατασταλτικά μέτρα κατά πυρκαγιών¹⁸

α. Σε περίπτωση πυρκαγιάς στην περιφέρεια τους, οι Λιμενικές Αρχές καλούν την Πυροσβεστική Υπηρεσία του λιμένα, τα ναυαγοσωστικά και ρυμουλκά που ναυλοχούν στην περιφέρεια τους και αν υπάρχει ανάγκη και τα πληρώματα των προσορμισμένων πλοίων και βοηθητικών ναυπηγημάτων, καθώς και τους εργάτες θάλασσας και λιμένα, προκειμένου να παράσχουν υποχρεωτικά τη συνδρομή τους για κατάσβεση της πυρκαγιάς.

β. Οι Λιμενικές Αρχές μπορούν επίσης, σε περίπτωση ανάγκης, να ζητήσουν και τη συνδρομή των πολεμικών πλοίων που είναι προσορμισμένα στην περιφέρεια τους, της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας της πόλης που εδρεύουν και των στρατιωτικών και αστυνομικών αρχών.

γ. Αν από την πυρκαγιά που έχει εκραγεί σε πλοίο ή βοηθητικό ναυπήγημα, υπάρχει κίνδυνος μετάδοσης της σε σκάφη ή κτίσματα που βρίσκονται πλησίον, οι Λιμενικές Αρχές μπορούν να διατάξουν ή και να ενεργήσουν τη μεθόρμιση, προσάραξη ή κατάκλιση με νερό και σε περίπτωση απόλυτης ανάγκης και τη βύθιση του σκάφους που καίγεται.

14. Άρθρο 148 Κώδικα Δημοσίου Ναυτικού Δικαίου ΝΔ 187/1973 (ΚΑΝΔ - ΦΕΚ 261 Α)

15. Άρθρο 149 Κώδικα Δημοσίου Ναυτικού Δικαίου ΝΔ 187/1973 (ΚΑΝΔ - ΦΕΚ 261 Α)

16. Άρθρο 150 Κώδικα Δημοσίου Ναυτικού Δικαίου ΝΔ 187/1973 (ΚΑΝΔ - ΦΕΚ 261 Α)

17. Άρθρο 151 Κώδικα Δημοσίου Ναυτικού Δικαίου ΝΔ 187/1973 (ΚΑΝΔ - ΦΕΚ 261 Α)

18. Άρθρο 152 Κώδικα Δημοσίου Ναυτικού Δικαίου ΝΔ 187/1973 (ΚΑΝΔ - ΦΕΚ 261 Α)

Χι. Εξασφάλιση της τάξης σε περίπτωση πυρκαγιάς¹⁹

Οι Λιμενικές Αρχές, σε συνεργασία με τις Αστυνομικές Αρχές, λαμβάνουν, σε περίπτωση πυρκαγιάς στην περιφέρεια τους, τα αναγκαία μέτρα προς τήρηση της τάξης και πρόληψη διαρπαγών.

Χιι. Εποπτεία δρομολογίων²⁰

Οι Λιμενικές Αρχές εποπτεύουν στην περιφέρεια τους την ακριβή τήρηση των κανονισμένων δρομολογίων των πλοίων.

Χιιι. Έπαρση εθνικής σημαίας και σημαιοστολισμός²¹

α. Οι Λιμενικές Αρχές μεριμνούν, ώστε τα πλοία κατά τον είσπλου στους λιμένες και στους όρμους και κατά τον έκπλου από αυτούς να φέρουν επηρμένη κατά την ημέρα την εθνική σημαία.

β. Τα πλοία μπορούν να φέρουν σημαιοστολισμό, ύστερα από άδεια των Λιμενικών Αρχών ή, προκειμένου για ελληνικά πλοία, μετά από διαταγή τους.

Χιιιι. Έκδοση αστυνομικών διατάξεων

Για την άσκηση των αρμοδιοτήτων Διοικητικής Αστυνομίας των Λιμενικών Αρχών εκδίδονται διατάξεις, με τον τύπο των Γενικών και Ειδικών Κανονισμών Λιμένα²² & Αποφάσεων²³. Οι Γενικοί Κανονισμοί Λιμένα, ρυθμίζουν κοινά για όλες τις Λιμενικές Αρχές θέματα και ισχύουν στις περιοχές ευθύνης όλων των Λιμενικών Αρχών της χώρας, σε αντίθεση με τους Ειδικούς Κανονισμούς Λιμένα, που ρυθμίζουν σχετικά με τις ιδιομορφίες του κάθε λιμένα θέματα, που δεν ρυθμίζονται από το Γενικό Κανονισμό Λιμένα και έχουν ισχύ μόνο στην περιοχή ευθύνης της Λιμενικής Αρχής που τους εκδίδει.

19. Άρθρο 153 Κώδικα Δημοσίου Ναυτικού Δικαίου ΝΔ 187/1973 (ΚΔΝΔ - ΦΕΚ 261 Α)

20. Άρθρο 154 Κώδικα Δημοσίου Ναυτικού Δικαίου ΝΔ 187/1973 (ΚΔΝΔ - ΦΕΚ 261 Α)

21. Άρθρο 155 Κώδικα Δημοσίου Ναυτικού Δικαίου ΝΔ 187/1973 (ΚΔΝΔ - ΦΕΚ 261 Α)

22. Άρθρο 156 Κώδικα Δημοσίου Ναυτικού Δικαίου ΝΔ 187/1973 (ΚΔΝΔ - ΦΕΚ 261 Α)

23. Διατάξεις του ΓΚΛ των Λιμενικών Αρχών ή του Κανονισμού Λιμένα Πειραιά

II . Με τον όρο Δικαστική Λιμενική Αστυνομία εννοούμε την άσκηση των ανακριτικών

καθκόντων εντός της περιοχής αρμοδιότητας των Λιμενικών Αρχών, και συγκεκριμένα σε συλλήψεις προσώπων & σε ανακριτικές πράξεις, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας²⁴.

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 159 του Κώδικα Δημοσίου Ναυτικού Δικαίου (ΚΔΝΔ), οι προϊστάμενοι των Λιμενικών Αρχών, οι νόμιμοι αναπληρωτές αυτών, καθώς και οι υπό τις διαταγές τους υπηρετούντες Αξιωματικοί, Ανθυπασπιστές και Αρχικελευστές του ΛΣ, ασκούν στην περιοχή αρμοδιότητας τους όλα τα δικαιώματα και καθήκοντα των προανακριτικών υπαλλήλων, σχετικά με τα ποινικά αδικήματα που έλαβαν χώρα στην περιοχή αυτή.

Οι ανωτέρω αυτοί προανακριτικοί υπάλληλοι ασκούν τα προανακριτικά αυτά καθήκοντα υπό την εποπτεία του αρμόδιου Εισαγγελέως, ενώ παράλληλα εκτελούν και καθήκοντα δημοσίου κατηγορούρου στα οικεία Πταισματοδικεία²⁵.

Η άσκηση των προανακριτικών μας καθκόντων δύναται να ασκηθούν και επί ξένης σημαίας πλοίων και πλωτών ναυπηγημάτων (συμπεριλαμβανομένου της συλλήψεως δραστών ή ύποπτων φυγής ευρισκόμενων επί του πλοίου), ευρισκόμενα σε λιμένες και χωρικά ύδατα της περιοχής αρμοδιότητας μας, εκτός εάν προβλέπεται διαφορετικά από διεθνείς συμβάσεις στις ακόλουθες δύο περιπτώσεις:

- i. Εφόσον διαταράσσεται ή απειλείται η δημόσια τάξη
- ii. Εφόσον ζητηθεί η συνδρομή των Λιμενικών Αρχών από τον Πλοίαρχο ή άλλο πρόσωπο επιβαίνοντος του πλοίου.

Στις περιπτώσεις όμως αυτές καλούμε να παραστεί και η οικεία Προξενική Αρχή, ειδοποιούμενη εγκαίρως για την ώρα της επεμβάσεως. Σε επείγουσα ανάγκη η ανακοίνωση της επεμβάσεως δύναται να γίνει και κατά την στιγμή της ενέργειας²⁶.

Αξιοσημείωτο είναι επίσης το γεγονός, ότι απέχουμε από κάθε επέμβαση σχετική με εγκλήματα μελών του πληρώματος διαπραττόμενα επί ξένων πολεμικών πλοίων. Σε περίπτωση που σε αυτά τα πλοία καταφύγουν πρόσωπα που διέπραξαν κάποιο αδίκημα στην περιοχή αρμοδιότητας μας, τότε ζητούμε την άδεια του κυβερνήτη του πλοίου να μας παραδώσει το συγκεκριμένο πρόσωπο. Σε περίπτωση δε, που ο ίδιος αρνηθεί ενημερώνουμε αρμοδίως τον Εισαγγελέα και το Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη²⁷.

24. Άρθρο 158 Κώδικα Δημοσίου Ναυτικού Δικαίου ΝΔ 187/1973 (ΚΔΝΔ - ΦΕΚ 261 Α)

25. Άρθρο 159 Κώδικα Δημοσίου Ναυτικού Δικαίου ΝΔ 187/1973 (ΚΔΝΔ - ΦΕΚ 261 Α)

26. Άρθρο 161,162 Κώδικα Δημοσίου Ναυτικού Δικαίου ΝΔ 187/1973 (ΚΔΝΔ - ΦΕΚ 261 Α)

27. Άρθρο 163 Κώδικα Δημοσίου Ναυτικού Δικαίου ΝΔ 187/1973 (ΚΔΝΔ - ΦΕΚ 261 Α)

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Με βάση τα γενικότερα ως ανωτέρω αναφέρθηκαν αστυνομικά καθήκοντα, μπορούμε να διακρίνουμε ορισμένες βασικές κατηγορίες ειδικών αστυνομικών καθηκόντων ως ακολούθως:

> ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ (Δημόσια & Κρατική)

- Μελετά & ερευνά το έγκλημα & τα αίτια αυτού
- Προτείνει μέτρα πρόληψης & καταστολής
- Διενεργεί προανάκριση και προσπαθεί να εξιχνιάσει το έγκλημα
- Λαμβάνει μέτρα για ασφάλεια επίσημων προσώπων

> ΑΛΛΟΔΑΠΩΝ

- Ελέγχει την είσοδο, παραμονή, εργασία και έξοδο από την χώρα των αλλοδαπών πολιτών
- Εφαρμόζει την νομοθεσία περί προστασίας του Εθνικού - Ευρωπαϊκού Νομίματος

> ΤΡΟΧΑΙΑΣ

- Λαμβάνει μέτρα κατάλληλης ρύθμισης της κυκλοφορίας
- Μεριμνά και προκαλεί τις αρμόδιες αρχές για τον κατάλληλο εξοπλισμό του οδικού δικτύου με κάθετη & οριζόντια σήμανση
- Διενεργεί ελέγχους & βεβαιώνει παραβάσεις
- Διενεργεί έρευνα & προανάκριση τροχαίων ατυχημάτων

> ΑΓΟΡΑΝΟΜΙΑΣ

- Εφαρμογή: Αγορανομικού Κώδικα, Κώδικα Τροφίμων, της νομοθεσίας μέτρων και σταθμών για τις επιθεωρήσεις & την υγιεινή των σφαγείων
- Διενεργεί αγορανομικούς ελέγχους

> ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ

- Εφαρμογή της τουριστικής νομοθεσίας στις τουριστικές εγκαταστάσεις & επιχειρήσεις
- Παροχή πληροφοριών και κάθε δυνατής εξυπηρέτησης σε τουρίστες
- Επιτήρηση & έλεγχος συμπεριφοράς και εμφάνισης απασχολούμενων με τουριστικά επαγγέλματα

> ΑΣΤΥΝΟΜΕΥΣΗ ΑΕΡΟΛΙΜΕΝΩΝ

> ΑΣΤΥΝΟΜΕΥΣΗ ΘΑΛΑΣΣΙΩΝ ΛΙΜΕΝΩΝ (ΛΙΜΕΝΙΚΗ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ)

Α. ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ.

1. Γενικά

Όπως έχουμε ήδη δει οι Δήμοι και οι Κοινότητες ασκούν μία σειρά αρμοδιοτήτων που ταξινομούνται κατά βάση σε επτά τομείς²⁸. Πρόκειται πάντοτε για αρμοδιότητες καθαρά τοπικού ενδιαφέροντος, με τις οποίες είτε παρέχονται υπηρεσίες (πχ αποκομιδή απορριμμάτων, υπηρεσίες ύδρευσης, παιδικοί σταθμοί), είτε ρυθμίζονται καταστάσεις (πχ εφαρμογή σχεδίων πολιτικής προστασίας σε περίπτωση σεισμού, πλημμύρας κλπ.). Παράλληλα ασκούν και κρατικές αρμοδιότητες που τους έχουν ανατεθεί από το Κράτος είτε τηρώντας διάφορα μητρώα είτε χορηγώντας συγκεκριμένες κατηγορίες αδειών (πχ καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος, θέατρα και κινηματογράφοι, παιδότοποι κλπ.).

Βλέπουμε, λοιπόν, ότι η λειτουργία του Δήμου ή της Κοινότητας επηρεάζει σε σημαντικό βαθμό την ποιότητα της καθημερινότητας μας. Για το λόγο αυτό δεν αρκεί μόνο να ασκούνται σωστά από την πλευρά του ΟΤΑ αυτές οι αρμοδιότητες. Πρέπει παράλληλα ο ΟΤΑ να μεριμνά και για την εφαρμογή από τους πολίτες τόσο των αποφάσεων του, όσο και γενικότερα της νομοθεσίας της πολιτείας για κάθε ειδικότερο ζήτημα που εμπίπτει στο πεδίο της αρμοδιότητας του. Αυτόν ακριβώς το χώρο καλείται να καλύψει η Δημοτική Αστυνομία, αφού στην ουσία αυτή αποτελεί το βασικό ελεγκτικό μηχανισμό του Δήμου.

2. Οι αρμοδιότητες της ΕΛ.ΑΣ. και Δημοτικής Αστυνομίας γενικά

Οι αρμοδιότητες που έχουν ανατεθεί στη Δημοτική Αστυνομία με το ν. 3731/2008 είναι σχεδόν καθ'ολοκληρία ελεγκτικού περιεχομένου. Αυτό σημαίνει ότι η Δημοτική Αστυνομία ελέγχει την τήρηση ή μη μιας σειράς διατάξεων εκ μέρους των πολιτών για σημαντικά θέματα της καθημερινής μας ζωής, ξεκινώντας από τα εντελώς απλά και αυτονόητα (όπως πχ την τήρηση των διατάξεων για την κοινή ησυχία) και φτάνοντας στα περισσότερο σύνθετα και απαιτητικά (όπως πχ τον έλεγχο της παράνομης στάθμευσης ή την σφράγιση ενός καταστήματος υγειονομικού ενδιαφέροντος). Από τη σωστή άσκηση των αρμοδιοτήτων της Δημοτικής Αστυνομίας εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό η επιτυχής και αποτελεσματική παρουσία του ΟΤΑ στην τοπική κοινωνία, και άρα και η ποιοτική διαβίωση των κατοίκων του. Φανταστείτε πχ ένα Δήμο, ο οποίος ενώ έχει δαπανήσει ένα τεράστιο ποσό για τη δημιουργία παιδικών χαρών και χώρων πρασίνου, εν τούτοις να μην είναι σε θέση να ελέγχει εάν αυτοί οι χώροι χρησιμοποιούνται σωστά.

28. Ανάπτυξη, Περιβάλλον, Ποιότητα ζωής και εύρυθμη λειτουργία των πόλεων και των οικισμών, Απασχόληση, Κοινωνική Προστασία και Αλληλεγγύη, Παιδεία, Πολιτισμός και Αθλητισμός, Πολιτική Προστασία.

Ας δούμε, λοιπόν, ποιες είναι οι αρμοδιότητες της Δημοτικής αστυνομίας. Σύμφωνα με το άρθρο 1 του ν. 3731/2008 η Δημοτική Αστυνομία σε συνεργασία με την Ελληνική Αστυνομία:

(1) Ελέγχει την τήρηση των διατάξεων που αφορούν:

την ύδρευση άρδευση και την αποχέτευση,

τη χρήση των αλσών και των κήπων, των πλατειών, των παιδικών χαρών και των λοιπών κοινοχρήστων χώρων,

τη χρήση και λειτουργία των δημοτικών και κοινοτικών αγορών, των εμποροπανηγύρεων, των ζωοπανηγύρεων, των χριστουγεννιάτικων αγορών, και γενικά των υπαίθριων δραστηριοτήτων, το υπαίθριο εμπόριο και τις λαϊκές αγορές, την υπαίθρια διαφήμιση,

την τήρηση της καθαριότητας σε κοινόχρηστους υπαίθριους χώρους, την κυκλοφορία των πεζών, τη στάση και στάθμευση των οχημάτων, την παράνομη στάθμευση οχημάτων, την κυκλοφορία τροχοφόρων στους πεζόδρομους, πλατείες, πεζοδρόμια και γενικά σε χώρους που δεν προορίζονται για τέτοια χρήση και στην εκπομπή θορύβων από αυτά, τη ρύθμιση της κυκλοφορίας, τα εγκαταλελειμμένα οχήματα,

τη σήμανση των εργασιών που εκτελούνται στις οδούς και στις υποχρεώσεις αυτών που εκτελούν έργα και εναποθέτουν υλικά και εργαλεία στο δημοτικό και κοινοτικό οδικό δίκτυο, τους παιδότοπους,

τα καταστήματα, επιχειρήσεις, θέατρα, κινηματογράφους και άλλες ψυχαγωγικές δραστηριότητες, των οποίων η άδεια ίδρυσης και λειτουργίας χορηγείται από το Δήμο ή την Κοινότητα,

την ηχορρύπανση, την κοινή ησυχία και τη λειτουργία μουσικής στα καταστήματα και στα δημόσια κέντρα,

τους οργανωμένους από το Δήμο ή την Κοινότητα χώρους για την προσωρινή εγκατάσταση μετακινούμενων πληθυσμιακών ομάδων, το Γενικό Οικοδομικό Κανονισμό,

τις επιχειρήσεις τουριστικού ενδιαφέροντος, σχετικά με την εφαρμογή της τουριστικής νομοθεσίας στις περιπτώσεις που αυτές λειτουργούν σε νομούς ή νησιά όπου δεν εδρεύουν υπηρεσίες του ΕΟΤ,

το ωράριο λειτουργίας των κέντρων διασκέδασης και των συναφών καταστημάτων, καθώς και των εμπορικών καταστημάτων και των καταστημάτων τροφίμων, τα ζώα συντροφιάς,

τις κάθε είδους κανονιστικές αποφάσεις που εκδίδουν οι δημοτικές αρχές.

(2) Ελέγχει την τήρηση των μέτρων που λαμβάνουν οι τοπικές αρχές για:

την πρόληψη πυρκαγιών σε κοινόχρηστους υπαίθριους χώρους, τις επικίνδυνες οικοδομές,

την προστασία μουσείων, μνημείων, σπηλαίων, αρχαιολογικών και ιστορικών χώρων της περιοχής του Δήμου ή της Κοινότητας και των εγκαταστάσεων αυτών.

(3) Εκτελεί τις διοικητικές κυρώσεις σχετικά με τη λειτουργία καταστημάτων και επιχειρήσεων, των οποίων την άδεια ίδρυσης και λειτουργίας χορηγούν οι δημοτικές και κοινοτικές αρχές.

(4) Επιβάλλει τα πάσης φύσεως διοικητικά μέτρα που προβλέπονται από τις τοπικές κανονιστικές πράξεις.

(5) Συμμετέχει στην εφαρμογή των σχεδίων πολιτικής προστασίας.

(6) Προστατεύει τη δημοτική και κοινοτική περιουσία.

(7) Αφαιρεί την άδεια οικοδομής για οφειλόμενες ασφαλιστικές εισφορές στο Ι.Κ.Α.

(8) Διενεργεί αυτοψίες.

(9) Προβαίνει σε επιδόσεις εγγράφων των Δήμων και Κοινοτήτων εντός των ορίων του Δήμου ή της Κοινότητας.

Οι αρμοδιότητες αυτές είναι συγκεκριμένες και επομένως η Δημοτική Αστυνομία δε μπορεί να ασκήσει άλλες πέρα από αυτές που αναφέρονται στο άρθρο 1 του ν. 3731/2008.

Από τις παραπάνω αρμοδιότητες ο έλεγχος που αφορά την παραβίαση διατάξεων, σχετικά με την κυκλοφορία των πεζών, τη στάση και στάθμευση των οχημάτων, την παράνομη στάθμευση οχημάτων, την κυκλοφορία τροχοφόρων στους πεζόδρομους, πλατείες, πεζοδρόμια και γενικά σε χώρους που δεν προορίζονται για τέτοια χρήση και την εκπομπή θορύβων από αυτά, καθώς και τη ρύθμιση της κυκλοφορίας, ασκείται παράλληλα και από την ΕΛ.ΑΣ. και από το Λ.Σ. Στην περίπτωση που η Δημοτική Αστυνομία επιλαμβάνεται ταυτόχρονα τόσο μαζί με την ΕΛ.ΑΣ, όσο και με το Λ.Σ., τον συντονισμό έχει η ΕΛ.ΑΣ. ή το Λ.Σ. αντίστοιχα.

3. Περιορισμοί στην άσκηση των αρμοδιοτήτων

Η Δημοτική Αστυνομία, σε όσους Δήμους σήμερα λειτουργεί, δεν έχει οργανωθεί με ομοιόμορφο τρόπο. Αυτό οφείλεται καθαρά στη διοικητική αυτοτέλεια που χαρακτηρίζει τους πρωτοβάθμιους αυτούς οργανισμούς. Ανάλογα λοιπόν με τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά κάθε Δήμου, σε άλλους Δήμους η υπηρεσία της Δημοτικής Αστυνομίας αριθμεί μεγάλο αριθμό έμπυχου δυναμικού (πχ σε αρκετές μεγάλες πόλεις), ενώ σε άλλους ουσιαστικά είναι υποστελεχωμένη. Ενόψει αυτής της κατάστασης είναι ουσιαστικά αδύνατο να μπορούν να ασκηθούν σωστά όλες οι αρμοδιότητες, που αναφέρθηκαν στην προηγούμενη ενότητα, από τη Δημοτική Αστυνομία Δήμων, όπου αυτή δεν έχει ικανοποιητική στελέχωση.

Για να αντιμετωπιστεί αυτή η ιδιομορφία ο ν. 3731/2008 έχει χωρίσει τους πρωτοβάθμιους ΟΤΑ σε δύο κατηγορίες, ανάλογα με τον αριθμό των δημοτικών αστυνομικών που απασχολούν. Έτσι σε όσους Δήμους ή Κοινότητες υπηρετούσαν κατά το χρόνο της δημοσίευσης του ν. 3731/2008 λιγότεροι από πενήντα (50) δημοτικοί αστυνομικοί, τότε η υπηρεσία της Δημοτικής Αστυνομίας των Δήμων αυτών δεν ασκεί τις ακόλουθες από τις αρμοδιότητες της, όπως αναφέρθηκαν στην ενότητα 2:

(1) Δεν ελέγχει την τήρηση των διατάξεων που αφορούν:

τη ρύθμιση της κυκλοφορίας,

τα καταστήματα, επιχειρήσεις, θέατρα, κινηματογράφους και άλλες ψυχαγωγικές δραστηριότητες, των οποίων η άδεια ίδρυσης και λειτουργίας χορηγείται από το Δήμο ή την Κοινότητα,

την ηχορρύπανση, την κοινή ησυχία και τη λειτουργία μουσικής στα καταστήματα και στα δημόσια κέντρα,

τους οργανωμένους από το Δήμο ή την Κοινότητα χώρους για την προσωρινή εγκατάσταση μετακινούμενων πληθυσμιακών ομάδων, το Γενικό Οικοδομικό Κανονισμό,

το ωράριο λειτουργίας των κέντρων διασκέδασης και των συναφών καταστημάτων, καθώς και των εμπορικών καταστημάτων και των καταστημάτων τροφίμων,

(2) Δεν ελέγχει την τήρηση των μέτρων που λαμβάνουν οι τοπικές αρχές για:

τις επικίνδυνες οικοδομές,

την προστασία μουσείων, μνημείων, σπηλαίων, αρχαιολογικών και ιστορικών χώρων της περιοχής του Δήμου ή της Κοινότητας και των εγκαταστάσεων αυτών.

Δεν αποκλείεται πάντως οι τοπικές συνθήκες να επιτρέπουν την άσκηση όλου του φάσματος των αρμοδιοτήτων της Δημοτικής Αστυνομίας ή έστω κάποιων επιπλέον

μεμονωμένων αρμοδιοτήτων, ακόμα και αν η υπηρεσία είναι στελεχωμένη με λιγότερους των 50 δημοτικών αστυνομικών. Σε μια τέτοια περίπτωση ο μόνος αρμόδιος να κρίνει για το ζήτημα αυτό είναι μόνο ο πρωτοβάθμιος ΟΤΑ. Εφόσον ο πρωτοβάθμιος ΟΤΑ θελήσει η υπηρεσία της Δημοτικής Αστυνομίας του να αναλάβει την άσκηση όλων ή μεμονωμένων επιπλέον αρμοδιοτήτων, πρέπει να ζητήσει την έκδοση απόφασης από το Γενικό Γραμματέα της Περιφέρειας.

Οι αρμοδιότητες που δεν ασκούνται από τη Δημοτική Αστυνομία εξακολουθούν να ασκούνται από την ΕΛ.ΑΣ.

4. Διαδικασία άσκησης των αρμοδιοτήτων

Ο δημοτικός αστυνομικός πρέπει οπωσδήποτε να γνωρίζει τι προβλέπουν οι επιμέρους διατάξεις της νομοθεσίας, συμπεριλαμβανομένων και τυχόν σχετικών τοπικών κανονιστικών πράξεων, αναφορικά με την αρμοδιότητα που κάθε φορά ασκεί. Δηλ. δεν αρκεί να γνωρίζει απλά ότι μια συγκεκριμένη συμπεριφορά αποτελεί παραβίαση κανόνων δικαίου, αλλά και ποιες είναι οι κυρώσεις που επισύρει αυτή η παραβίαση.

Οι κανόνες δικαίου που παραβιάζονται από τους πολίτες και εμπίπτουν στην αρμοδιότητα της Δημοτικής Αστυνομίας προβλέπουν άλλοτε διοικητικές και άλλοτε ποινικές κυρώσεις. Είναι όμως δυνατό η παραβίαση συγκεκριμένου κανόνα δικαίου να επισύρει συγχρόνως τόσο διοικητική, όσο και ποινική κύρωση. Σε μια τέτοια περίπτωση ο δημοτικός αστυνομικός θα εφαρμόσει υποχρεωτικά και τις δύο διαδικασίες, δηλ. ότι προβλέπεται για τη διοικητική κύρωση και επιπλέον ότι προβλέπεται για την ποινική κύρωση, όπως αναπτύσσεται παρακάτω.

Σε όλες πάντως τις περιπτώσεις ελέγχου ο δημοτικός αστυνομικός πρέπει με ευγενή συμπεριφορά να ενημερώνει ακριβώς τον πολίτη για την παράβαση, στην οποία έχει υποπέσει, και γενικά να αποφεύγει τις εντάσεις που μπορεί να οδηγήσουν σε ανεξέλεγκτες καταστάσεις. Ο δημοτικός αστυνομικός κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων του δεν πρέπει να οδηγείται σε πράξεις που παραβιάζουν το Σύνταγμα και μάλιστα συνταγματικά κατοχυρωμένα ατομικά δικαιώματα. Για το λόγο αυτό πρέπει να γνωρίζει επακριβώς τις διατάξεις της νομοθεσίας για την κάθε αρμοδιότητα που ασκεί, ώστε να μπορεί να αιτιολογεί τις ενέργειες του σε ενδεχόμενη σχετική ερώτηση που του απευθύνεται από τον πολίτη. Σε κάθε περίπτωση πάντως οφείλει να ασκεί τις αρμοδιότητες αυτές με γνώμονα τις αρχές της ίσης μεταχείρισης, της επιείκειας, της χρηστής διοίκησης, της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης του πολίτη προς τη διοίκηση και του κράτους δικαίου.

5. Ποινικές κυρώσεις

Ποινικές κυρώσεις είναι οι ποινές, οι οποίες επιβάλλονται μόνο από ποινικά δικαστήρια. Συνεπώς, οι ποινικές κυρώσεις αφορούν μόνο ποινικά αδικήματα, δηλ. συμπεριφορές που περιγράφονται στις ειδικότερες διατάξεις ως πλημμελήματα ή πταίσματα. Διοικητικές κυρώσεις είναι οι ποινές, οι οποίες επιβάλλονται μόνο από τη Διοίκηση, δηλ. εν προκειμένω από το Δήμο ή την Κοινότητα. Και για τις δύο περιπτώσεις αυτών των κυρώσεων, τόσο των ποινικών όσο και των διοικητικών προαπαιτείται η ύπαρξη κανόνα δικαίου που να τις προβλέπει ρητά, αφού συνιστούν παραβίαση ατομικών δικαιωμάτων (της ελευθερίας, της ιδιοκτησίας).

Στην περίπτωση, λοιπόν, κατά την οποία η παράβαση που θα διαπιστώσει ο δημοτικός αστυνομικός χαρακτηρίζεται ως πταίσμα ή πλημμέλημα από τη νομοθεσία που την αφορά, τότε πρέπει να διαβιβαστεί μηνυτήρια αναφορά από το δημοτικό αστυνομικό προς τον αρμόδιο εισαγγελέα ή να ακολουθηθεί η αυτόφωρη διαδικασία, εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις για την εφαρμογή της.

Στο άρθρο 34 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας ορίζεται ότι την προκαταρκτική εξέταση και την προανάκριση ορισμένων ποινικών αδικημάτων ασκούν δημόσιοι υπάλληλοι, πάντοτε υπό τη διεύθυνση και την εποπτεία του Εισαγγελέα Πλημμελειοδικών. Οι δημοτικοί αστυνομικοί είναι μία κατηγορία τέτοιων υπαλλήλων, οι οποίοι χαρακτηρίζονται από το νόμο ως ειδικοί ανακριτικοί υπάλληλοι για τα ποινικά εκείνα αδικήματα που εμπίπτουν στον έλεγχο που διενεργούν κατά την ενάσκηση των καθηκόντων τους. Σε αυτό το σημείο ακριβώς διαφέρουν από τους γενικούς ανακριτικούς υπαλλήλους, δηλ. ενώ ο γενικός ανακριτικός υπάλληλος επιλαμβάνεται της ανάκρισης οποιουδήποτε εγκλήματος, ο δημοτικός αστυνομικός -ως ειδικός ανακριτικός υπάλληλος- δεν μπορεί να προβεί στην ανάκριση άλλων πράξεων παρά μόνο εκείνων που αποτελούν ποινικά αδικήματα σύμφωνα με την ειδική νομοθεσία που εφαρμόζει στο πλαίσιο της άσκησης της αρμοδιότητάς του.

Ο δημοτικός αστυνομικός έχει την υποχρέωση σύλληψης του παραβάτη μόνο για όσα ποινικά αδικήματα καταλαμβάνονται κατά την αυτόφωρη διαδικασία, υπό την προϋπόθεση όμως πάντα ότι αυτά εμπίπτουν στην αρμοδιότητα του. Στην περίπτωση κατά την οποία ο δημοτικός αστυνομικός εκτιμήσει ότι πρόκειται περί πταίσματος, τότε υποχρεούται σύμφωνα με τα άρθρα²⁹ κάποιου ΠΔ να: οδηγήσει τον συλλαμβανόμενο αμέσως στο δημόσιο κατηγορο συντάσσοντας σχετική έκθεση, στην οποία βεβαιώνονται τα στοιχεία τικ: ταυτότητας του και το αδίκημα.

29. Αυτό ορίζεται ρητά στο άρθρο 2 παρ. 6 του ν. 3731/2008.

B. ΚΑΘ' ΥΛΗ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΛΙΜΕΝΙΚΗΣ ΑΡΧΗΣ.

Ως καθ' ύλη αρμοδιότητα νοείται η άσκηση συγκεκριμένων αστυνομικών καθηκόντων ανεξαρτήτως τόπου, από ένα συγκεκριμένο Σώμα Ασφαλείας.

Ως εκ τούτου στην κατά τόπο αρμοδιότητα άσκησης των αστυνομικών καθηκόντων μιας Λιμενικής Αρχής, θα πρέπει να έχουμε υπόψη εάν η συγκεκριμένη υπηρεσία έχει ειδικά ανατεθεί σε κάποιο άλλο (πλην του Λ.Σ.) Σώμα (πχ ΕΛ.ΑΣ).

Έτσι σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 4 & 5 του ΝΔ 444/1970 (ΦΕΚ Α 39), έχουν ανατεθεί η άσκηση των κάτωθι καθηκόντων εξολοκλήρου στην ΕΛ.ΑΣ. :

> ΣΤΗ ΘΑΛΑΣΣΙΑ ΠΕΡΙΟΧΗ & ΣΕ ΠΕΡΙΦΡΑΧΤΟΥΣ ΤΟΥ ΛΙΜΕΝΑ ΧΩΡΟΥΣ

- Η ασφάλεια του Προέδρου της Δημοκρατίας και των Ξένων Ηγεμόνων
- Ο έλεγχος και η κίνηση γενικά στη χώρα των αλλοδαπών.
- Ο έλεγχος του συναλλάγματος και προστασίας του εθνικού - ευρωπαϊκού νομίσματος.
- Ο χαρακτηρισμός των παιγνίων, ως τυχερών ή μη.

> ΣΕ ΜΗ ΠΕΡΙΦΡΑΧΤΟΥΣ ΛΙΜΕΝΕΣ

Τα ανωτέρω συν τα ακόλουθα:

- Ο έλεγχος λειτουργίας δημόσιων κέντρων και καταστημάτων γενικά, έστω και αν αυτά προεκτείνονται στο θαλάσσιο χώρο
- Ο τουρισμός
- Η ευθύνη της λήψης μέτρων τάξης και ασφάλειας κατά τις μετακινήσεις, γενικά, υψηλών και επίσημων προσώπων
- Ο έλεγχος της δημόσιας υγείας, με εξαίρεση τα μέτρα που αποσκοπούν στην προστασία της από την εισβολή, απ' έξω (εξωτερικό), λοιμωδών νόσων.

> ΣΕ ΕΞΟΜΟΙΟΥΜΕΝΗ ΜΕ ΤΟΥΣ ΛΙΜΕΝΕΣ & ΤΗ ΧΕΡΣΑΙΑ ΖΩΝΗ ΛΙΜΕΝΑ ΠΕΡΙΟΧΗ

Τα ανωτέρω συν τον έλεγχο της Τροχαίας Κίνησης.

Ομοίως σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν 2971/2001 (ΦΕΚ 285^Α), σε συνδυασμό με τις διατάξεις του άρθρου 3 § 23 του Ν 2242/1994 (ΦΕΚ 162^Α) ΣΕ ΠΕΡΙΟΧΗ ΑΙΓΙΑΛΟΥ & ΠΑΡΑΛΙΑΣ

- Η βεβαίωση διοικητικής παράβασης και η αντίστοιχη έκδοση Απόφασης επιβολής διοικητικού προστίμου έχει ανατεθεί, στις Λιμενικές Αρχές (Καθ' ύλη αρμοδιότητα) ανεξαρτήτως εάν πρόκειται για θαλάσσια περιοχή ή χερσαία ζώνη λιμένα ή εξομοιούμενη περιοχή
- Εάν πρόκειται για θαλάσσια περιοχή ή χερσαία ζώνη λιμένα ή εξομοιούμενη περιοχή είναι στην αρμοδιότητα επίσης των Λιμενικών Αρχών και η ποινική διερεύνηση του συμβάντος.
- Εάν όμως πρόκειται για Αιγιαλό ή Παραλία (ΠΟΥ ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΧΕΡΣΑΙΑ ΖΩΝΗ ΛΙΜΕΝΑ ή ΕΞΟΜΟΙΟΥΜΕΝΗ ΠΕΡΙΟΧΗ) σχετική προανάκριση διενεργεί το οικείο Αστυνομικό Τμήμα.

> ΙΔΙΟΤΗΤΕΣ ΛΙΜΕΝΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΩΝ

Από τα όσα αναφέρθηκαν μέχρι τώρα, εύκολα μπορούμε να διακρίνουμε τις ιδιότητες των Λιμενικών Οργάνων στις εξής:

- I. Αστυνομική, η οποία απορρέει από την άσκηση των αστυνομικών μας καθηκόντων, όπως αναλυτικά προαναφέραμε
- II. Ανακριτική, η οποία απορρέει από την άσκηση των προανακριτικών μας καθηκόντων Στρατιωτική, διότι είμαστε ένστολα Όργανα, υπαγόμενα στις διατάξεις του Στρατιωτικού Ποινικού Κώδικα (ΣΠΚ)
- III. Ναυτική, διότι μεριμνούμε για την διασφάλιση της απρόσκοπτης ναυσιπλοΐας και της ανάπτυξης των ναυτιλιακών γραμμών της χώρας.

ΔΙΑΚΡΙΣΗ ΛΙΜΕΝΙΚΩΝ ΑΡΧΩΝ

Οι Λιμενικές Αρχές της χώρας, διακρίνονται σε Εσωτερικού και Εξωτερικού. Οι Λιμενικές Αρχές Εσωτερικού είναι το Κεντρικό Λιμεναρχείο (ΚΛΧ), το Λιμεναρχείο (Λ/Χ), το Υπολιμεναρχείο (Υ/Χ), το Λιμενικό Τμήμα (Λ/Τ), ο Λιμενικός Σταθμός (Λ/Σ) και το Λιμενικό Φυλάκιο (Λ/Φ).

Οι ανωτέρω Λιμενικές Αρχές ακολουθούν την κάτωθι ιεραρχική δομή:

Α) ΛΙΜΕΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ

Β) ΚΕΝΤΡΙΚΟ ΛΙΜΕΝΑΡΧΕΙΟ – ΛΙΜΕΝΑΡΧΕΙΟ – ΥΠΟΛΙΜΕΝΑΡΧΕΙΟ

Γ) ΛΙΜΕΝΙΚΑ ΤΜΗΜΑΤΑ – ΛΙΜΕΝΙΚΟΙ ΣΤΑΘΜΟΙ

Δ) ΛΙΜΕΝΙΚΑ ΦΥΛΑΚΙΑ

Από, τα ανωτέρω συνάγεται ότι το ΚΛΧ, είναι ισότιμο ιεραρχικά έναντι του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη, σε σχέση με το Λ/Χ ή το Υ/Χ. Και οι τρεις αυτές Υπηρεσίες είναι ανεξάρτητες μεταξύ τους και αναφέρουν απευθείας στο Υπουργείο, ενώ εποπτεύονται άμεσα από τον οικείο Περιφερειάρχη.

Αντίθετα, το Λ/Τ, ο Λ/Σ και το Λ/Φ υπάγονται ιεραρχικά στην αμέσως προηγούμενη βαθμίδα, από τον Προϊστάμενο της οποίας και εποπτεύονται άμεσα, ενώ λειτουργούν υπό τις εντολές τους.

Οι Λιμενικές Αρχές του Εξωτερικού είναι οι λεγόμενες Προξενικές Λιμενικές Αρχές ή διαφορετικά θέση η Υπηρεσία του Ναυτιλιακού Προξενείου.

> ΜΕΤΡΑ ΑΣΤΥΝΟΜΕΥΣΗΣ

Κατά την άσκηση των προαναφερθέντων καθηκόντων μας, οφείλουμε να λάβουμε στην περιοχή αρμοδιότητας μας, κατάλληλα μέτρα αστυνόμευσης, τα οποία θα πρέπει να διακρίνουμε σε *μέτρα πρόληψης* και σε *μέτρα καταστολής*. Για να έχουμε, όμως, μια αποτελεσματική αστυνόμευση της περιοχής μας κι όχι λήψη συγκεκριμένων μέτρων, απλά και μόνο για να παρουσιάσουμε κάποιο έργο, θα πρέπει να θέσουμε εκ των προτέρων συγκεκριμένες προϋποθέσεις.

Βασική προϋπόθεση αποτελεσματικής αστυνόμευσης είναι η πολύ καλή γνώση της περιοχής αρμοδιότητας μας ή ακόμη καλύτερα της περιοχής (που δύναται να είναι ένα τμήμα της περιοχής αρμοδιότητας μας), όπου θέλουμε να θέσουμε σε εφαρμογή τα ληφθέντα από την Υπηρεσία μας μέτρα. Αυτό μας βοηθά στο να γνωρίσουμε ποια τα αδύνατα και ποια τα δυνατά σημεία της περιοχής αυτής, ώστε να μπορέσουμε έτσι να καλύψουμε τις ελλείψεις μας αλλά και να εκμεταλλευτούμε τα πλεονεκτήματα της.

Εξίσου σημαντικό είναι να θέσουμε εκ των προτέρων το είδος της δραστηριότητας που λαμβάνει χώρα στην συγκεκριμένη περιοχή, ή ακόμη και το είδος των εγκαταστάσεων (π.χ εγκαταστάσεις πετρελαιοειδών, ναυπηγεία, δημόσια κτίρια κλπ) που υπάρχουν σε αυτή, έτσι ώστε να διακρίνουμε ενδεχόμενες απειλές και να κάνουμε στοχευμένους ελέγχους, με την μεγαλύτερη δυνατή αποτελεσματικότητα. Για παράδειγμα όταν σε μια περιοχή υπάρχει αυξημένη επιβατική κίνηση, θα μπορούσαμε να εστιάζουμε σε τροχονομικούς ελέγχους των οχημάτων, που πρόκειται να φορτωθούν στα πλοία ή ακόμη και εκείνων που προσεγγίζουν την συγκεκριμένη εγκατάσταση απλά και μόνο για να μεταφέρουν ή παραλάβουν κάποιον επιβάτη ή έλεγχο του φορτίου των Φ/Γ πλοίων που πρόκειται να φορτωθούν σε αυτά.

Ομοίως, εάν στην περιοχή μας υφίσταται κάποιο δημόσιο κτίριο, λογικό είναι να θέλουν ενδεχόμενα να πλήξουν την εικόνα της εκάστοτε κυβέρνησης, προκαλώντας δολιοφθορά στο συγκεκριμένο κτίριο.

> ΜΕΤΡΑ ΠΡΟΛΗΨΗΣ

Η προαναφερθείσα διάκριση, μας διευκολύνει γιατί πριν από την διενέργεια ελέγχων θα πρέπει να λάβουμε γνώση του ισχύοντος νομοθετικού πλαισίου, σχετικά με το ελεγχόμενο αντικείμενο. Δεν πρέπει να επιχειρήσουμε οποιοδήποτε έλεγχο, εάν προηγουμένως δεν γνωρίζουμε καλά το τι ακριβώς ισχύει σχετικά με αυτό.

Αφού ικανοποιηθούν αυτές οι τρεις προϋποθέσεις, θα είμαστε σε θέση να λάβουμε τέτοια μέτρα πρόληψης, που θα μας μειώσουν τον κίνδυνο υλοποίησης της ενδεχόμενης απειλής. Ορισμένα από τα συνήθη και βασικά αυτά μέτρα είναι:

Επιτήρησης, διακρινόμενα ενδεικτικά σε:

- > ελεγχόμενης πρόσβασης ατόμων και οχημάτων στην περιοχή αρμοδιότητας μας, με το να τοποθετήσουμε στα σημεία εισόδου - εξόδου μπάρες, τις οποίες θα χειρίζονται εξουσιοδοτημένα πρόσωπα
- > παρακολούθησης από κλειστό κύκλωμα τηλεόρασης, όπου θα καταγράφονται σε κασέτες το οπτικό υλικό και θα παραμένει στην διάθεση της Υπηρεσίας για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα, ώστε να δύναται να αξιοποιηθεί από την Αρχή εφόσον απαιτηθεί
- > διαδικασία πιστοποίησης ατόμων & οχημάτων
- > έκδοση αδειών εισόδου στο λιμένα & δικαιώματος ανόδου για εργασία στα πλοία
- > διαβάθμιση πιστοποιήσεων
- > 24ωρη φύλαξη σημείων εισόδου & εγκαταστάσεων
- > διαμόρφωση χώρου αναμονής μη πιστοποιημένων προσώπων & οχημάτων (επισκέπτες, TAXI κλπ)

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΚΑΙ
ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΓΙΑ ΤΗΝ
ΑΣΤΥΝΟΜΕΥΣΗ ΜΙΑΣ
ΠΟΛΗΣ

«Στόχος είναι να εξυπηρετηθεί ο πολίτης όσο γίνεται καλύτερα και να ενισχυθεί το αίσθημα ασφάλειας περιμένοντας μέρες πιο δύσκολες από τα οικονομικά μέτρα. Οι Αστυνομίες θα προετοιμαστούνε για να δώσουνε τις λύσεις, με το προσωπικό και τα μέσα που διαθέτουν».

Παρακάτω παραθέτονται μερικές προτάσεις που ίσως κάποια στιγμή συζητηθούν μεταξύ των αρμοδίων υπουργών και αξιολογηθούν.

Ίδρυση Κεντρικής Υπηρεσίας Ασφάλειας και Αστυνόμευσης των πόλεων του Ελληνικού κράτους σε συνδυασμό των τριών μορφών Αστυνομίας που προϋπάρχουν(Ελληνική-Δημοτική-Λιμενική), με υπαγωγή της κατευθείαν στο Αρχηγείο της ΕΛΑΣ και με αρμοδιότητες:

1. Την διαμόρφωση ολοκληρωμένων προτάσεων αστυνόμευσης και ασφάλειας, με προσαρμογή στις ιδιαιτερότητες του κέντρου κάθε πόλης.
2. Την οργάνωση ιδιαίτερης δύναμης της Τουριστικής Αστυνομίας, για την εξυπηρέτηση των Τουριστών.
3. Την δημιουργία και ένταξη, ειδικής αστυνομικής δύναμης, με ιδιαίτερη εκπαίδευση και εμπλουτισμένη με αστυνομικούς , δημοτικούς αστυνομικούς καθώς επίσης και λιμενικούς αστυνομικούς που γνωρίζουν τη γλώσσα τα ήθη και τα έθιμα μεταναστών και των τουριστών.
4. Την δημιουργία ειδικής αστυνομικής δύναμης, με ιδιαίτερη εκπαίδευση στην πρόληψη και καταστολή των ναρκωτικών.
5. Την δημιουργία ειδικής αστυνομικής δύναμης δίωξης και καταστολής των νεόκοπων για τα ελληνικά πράγματα συμμοριών, που λυμαίνονται τα Κέντρα και τους Λιμένες των πόλεων.
6. Την δημιουργία ειδικού γραφείου αδειοδότησης επιχειρήσεων(που θα συγκροτείται από μικτά συνεργία των τριών αστυνομιών ειδικοτήτων), με στόχο τον έλεγχο των καταστημάτων κάθε είδους, που ξεφυτρώνουν χωρίς κανέναν έλεγχο.

Έχοντας ολοκληρώσει την ανάλυση όλων των σύγχρονων μορφών αστυνόμευσης, διαπιστώνουμε πρωταρχικά ότι όλες διέπονται από το κοινό χαρακτηριστικό της ενεργούς συμμετοχής της κοινότητας και των ίδιων των πολιτών. Παρά το γεγονός ότι καμία από τις σύγχρονες μορφές αστυνόμευσης δεν εισάγει νέα στοιχεία στη γενικότερη εννοιολογική προσέγγιση της αστυνόμευσης, δεν παύουν να αποτελούν μία οργανωμένη και αξιόλογη προσπάθεια κάθε σύγχρονης Αστυνομίας να επιστρέψει στις παραδοσιακές αρχές και αξίες, για τις οποίες συστήθηκε να υπηρετήσει, με τη συμμετοχή των ίδιων πολιτών και της κοινότητας.

Εκ πρώτης όψεως οι σύγχρονες μορφές αστυνόμευσης προβάλλουν ως ένα εξαιρετικά απλό εγχείρημα, όμως οι δυσκολίες εφαρμογής τους είναι τεράστιες όπως άλλωστε προκύπτει από τα προαναφερθέντα αποτελέσματα ποικίλλων ερευνών στο χώρο της Ευρώπης και της Αμερικής. Δεν παύει, βέβαια, η κάθε μορφή αστυνόμευσης να διατηρεί αυτούσια την κοινωνική της διάσταση και να αναδεικνύει του τρεις τομείς της Αστυνομίας(Ελληνική-Δημοτική-Λιμενική) ως μία υπηρεσία παροχής κοινωνικών υπηρεσιών, ήτοι, μια υπηρεσία δίπλα στον πολίτη και όχι απέναντι του. Άλλωστε, με αυτή την προοπτική και αυτό τον σκοπό συστήθηκαν και λειτούργησαν οι πρώτες οργανωμένες Αστυνομίες τέλους του 19^{ου} - αρχές του 20^{ου} αιώνα, πλην όμως στην ιστορική τους εξέλιξη παρέκλιναν της πορείας τους, καθόσον χρησιμοποιήθηκαν για διάφορους πολιτικούς σκοπούς και προτεραιότητες. Αυτή η παρέκκλιση της αποστολής της Αστυνομίας σε συνδυασμό με τις καταλυτικές επιρροές που υπέστη από τις ραγδαίες πολιτικές, κοινωνικές και τεχνολογικές αλλαγές στο πλαίσιο της παγκοσμιοποίησης, καθώς και τα επιπρόσθετα ξένα προς την αποστολή της έργα που της ανατέθηκαν, είχαν ως αποτέλεσμα να την αποξενώσουν από την κοινότητα και τους πολίτες και συχνά μάλιστα να βρεθεί αντιμέτωπη μαζί τους εξυπηρετώντας συμφέροντα των εκάστοτε κυρίαρχων τάξεων. Οι νέες μορφές αστυνόμευσης, λοιπόν, σηματοδοτούν την επιστροφή της Αστυνόμευσης στις βασικές αρχές της αποστολής της, η εκπλήρωση της οποίας δεν είναι δυνατή χωρίς την ενεργή συμμετοχή των αρμοδίων κοινωνικών φορέων και των πολιτών.

Η σύγχρονη Αστυνόμευση του 21^{ου} αιώνα έχει να αντιμετωπίσει ευρείας κλίμακας προκλήσεις, λόγω της ραγδαίας και απρόβλεπτης ανάπτυξης του οργανωμένου εγκλήματος σε όλες τις εκφάνσεις του, και, ως εκ τούτου, η συμμετοχή και η στήριξη του κοινού στο έργο των Αστυνομιών μπορεί να διασφαλισθεί μόνο μέσα από την ανάπτυξη και υλοποίηση στρατηγικών νέων μορφών αστυνόμευσης.

Εάν κατορθώσουμε να συνδυάσουμε τα μέτρα αυτά, θα μπορέσουμε να αυξήσουμε την αποτελεσματικότητα της αστυνόμευσης της περιοχής μας και των πόλεων μας μειώνοντας έτσι την ανάγκη λήψης και εφαρμογής μέτρων καταστολής των έκνομων ενεργειών, με αποτέλεσμα την αύξηση του αισθήματος προστασίας του Πολίτη, που είναι και ένας από τους πρωταρχικούς στόχους, αν όχι ο πρώτος, του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη που ανήκουν η Ελληνική και η Λιμενική Αστυνομία καθώς επίσης και του αλληλένδετου – θυγατρικού υπουργείου Δημόσιας Τάξης .

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ - ΠΗΓΕΣ:

ΥΕΝ/ΔΠΟΕΚ - ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΛΙΜΕΝΙΚΟΥ ΣΩΜΑΤΟΣ (Ε.Α.Α.Λ.Σ)

ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΛΙΜΕΝΙΚΟΥ ΣΩΜΑΤΟΣ (Ε.Α.Α.Λ.Σ)

ΥΕΝ/ΔΠΟΕΚ - ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΛΙΜΕΝΙΚΟΥ ΣΩΜΑΤΟΣ (Ε.Α.Α.Λ.Σ)

ΚΤΕΝΙΑΔΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ, ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΧΩΡΟΦΥΛΑΚΗΣ, ΑΘΗΝΑ 1960

ΜΟΙΤΣΑΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ, ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ, ΑΘΗΝΑ 1980

ΘΕΟΔΩΡΟΠΟΥΛΟΣ ΘΕΟΔΩΡΟΣ, ΙΣΤΟΡΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ, ΑΘΗΝΑ 1988

ΚΑΤΡΑΜΠΑΣΑΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ, Η ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ ΠΟΛΕΩΝ, ΑΘΗΝΑ 1950

ΚΡΟΚΙΔΑΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ, ΠΕΡΙ ΧΩΡΟΦΥΛΑΚΗΣ, ΑΘΗΝΑ 1867

ΝΑΣΚΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ, Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ, ΑΘΗΝΑ 1932

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΤΑΞΗΣ, ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ, ΑΘΗΝΑ 2006

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ, ΟΡΓΑΝΙΚΟΙ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΣΧΟΛΗΣ
ΛΙΜΑΝΩΦΥΛΑΚΩΝ

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΛΙΜΕΝΑ ΠΕΙΡΑΙΑ

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΛΙΜΕΝΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΛΙΜΕΝΑ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ

ΚΩΔΙΚΑΣ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ – ΝΑΥΤΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ, ΑΘΗΝΑ 2007

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ, ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΟΙ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ
ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ, ΑΘΗΝΑ 2009

ΕΘΝΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

ΕΘΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

ΔΕΔΕΣ ΧΡΗΣΤΟΣ, ΠΟΙΝΙΚΗ ΔΙΚΟΝΟΜΙΑ, ΑΘΗΝΑ 1983

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ, ΚΕΔΚΕ, ΕΕΤΑΑ, ΟΔΗΓΟΣ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΩΝ ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΟΥ
ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ, ΑΘΗΝΑ 2007

ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ Γ., Η ΤΟΠΙΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ ΣΤΗ ΣΥΓΧΡΟΝΗ
ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ, ΣΑΚΚΟΥΛΑ 1993

WWW.ΡΟΕΟΤΑ.GR

WWW.SEFEAA.GR

WWW.ASTYNOMIA.GR

WWW.WIKIPEDIA.GR

WWW.IN.GR

WWW.ENTERCITY.GR

ΕΦΗΜΕΡΙΔΕΣ : Ο ΧΡΟΝΟΣ-Ν.ΡΟΔΟΠΗΣ, ΤΑ ΝΕΑ, ΑΠΟΓΕΥΜΑΤΙΝΗ, ΑΔΕΣΜΕΥΤΟΣ ΤΥΠΟΣ

ΤΕΙ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ, ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΜΟΝΑΔΩΝ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ